

Jaarverslag 2019

Inhouds- opgave

Hoofdstuk 1 Directieverslag	3
Hoofdstuk 2 Jaarverslag Raad van Toezicht	6
Hoofdstuk 3 Gendergelijkheid is een recht, geen luxe	8
Hoofdstuk 4 De resultaten 2019 van WO=MEN	12
Hoofdstuk 5 Organisatie	31
Hoofdstuk 6 Hoe ziet de continuïteit eruit van WO=MEN?	42
Hoofdstuk 7 Financiële jaarrekening	45
Hoofdstuk 8 Overige gegevens	64
Annex 1: Theory of Change	69
Annex 2: Leden	70

1 Directie- verslag

Voor u ligt het jaarverslag met jaarrekening van de vereniging WO=MEN¹ Dutch Gender Platform voor het jaar 2019.

2019 was een bijzonder jaar. Een jaar op weg naar grote veranderingen. Veranderingen in personeel en nieuwe Directeur/ Bestuurder. Nieuwe leden in de raad van Toezicht. Voorbereidingen voor het jaar van de grote vieringen in 2020. In 2020 vieren we Beijing+25, 20 jaar Women Peace & Security agenda, 5 jaar SDG's en 40 jaar CEDAW. Kortom veel om te vieren, ook veel om scherp te blijven. We moeten zorgen dat we verder komen op het pad van eerlijke en gelijke kansen en rechten voor iedereen en bij te dragen aan wereldwijde gendergelijkheid.

---

¹ WO=MEN Dutch Gender Platform, gevestigd aan de Korte Poten 9b in Den Haag, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in Den Haag onder dossiernummer 27293385

Zoals zo mooi gezegd in het pelgrimsgedicht van Antonio Machado, Wandelaar er is geen pad.²

*Wandelaar, je sporen
zijn de weg, en zij alleen;
wandelaar, er is geen weg,
de weg ontstaat in het gaan
Al wandelend ontstaat de weg,
en als je omkijkt
zie je het pad dat nooit meer betreden zal worden.
Wandelaar, er is geen weg,
slechts een kielzog in de zee*

Dat pad maken we met elkaar. Een pad waarin WO=MEN **beleid monitort, kennis deelt, krachten bundelt en mensen verbindt & mobiliseert**. We voerden gesprekken, lobbyden bij Tweede Kamerleden en politieke partijen, organiseerden bijeenkomsten, spraken op conferenties, brachten publicaties uit over gender en handel, waren de kritische stem over IMVO-sectorconvenanten, VN-veiligheidsresolutie 1325, integratie van vrouwen in vredesmissies, negatieve gevolgen van (financiële) antiterrorismemaatregelen, etc. Zo zorgen we dat er een weg in het gaan ontstaat.

Het afgelopen jaar hebben we een aantal mooie resultaten behaald op deze weg:

- = We hebben bijgedragen dat **de input van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsactivisten** is meegenomen bij de ontwikkeling van subsidiekanalen en het SDG 5 Fonds. Door krimpende ruimte van financiering van vrouwenrechten en gendergelijksorganisaties wereldwijd krijgen zij nu **de mogelijkheid tot directe financiering**.
- = We hebben bijgedragen aan een **verhoogde en verlengde financiering voor Women, Peace and Security programma's van 16 miljoen naar 50 miljoen**. Dit maakt het mogelijk dat vrouwenactivisten directe financiering krijgen om betrokken te blijven bij de vredesprocessen in hun land en hun communities.
- = We hebben bijgedragen om **de stem van het maatschappelijk middenveld** te laten horen bij de onderhandelingen tijdens de CSW 63 met onder andere als uitkomst dat **'human rights-based approach' is versterkt**. Door de enorme backlash vanuit traditionele staten is de stem vanuit het maatschappelijk middenveld belangrijk om de rechten van Beijing declaratie hoog te behouden.
- = We hebben bijgedragen aan het leggen van **een stevige basis voor de ontwikkeling van NAP-IV met** een expliciete nationale dimensie of pijler.

² Originele tekst:

Caminante, son tus huellas, el camino y nada más; Caminante, no hay camino, se hace camino al andar. Al andar se hace el camino, y al volver la vista atrás, se ve la senda que nunca, se ha de volver a pisar. Caminante no hay camino sino estas huellas en la ma.

- = We publiceerden, samen met diverse partners, de publicaties over **Gender en IMVO** en **Gender en Handel**. Deze publicaties dragen bij aan de bewustwording om Gender goed te verankeren en mee te nemen in ons handelsbeleid.
- = We hebben ingezet op vernieuwende SDG5 bewustwording instrumenten met de **SDG 5 belevingskamer** en de **@SDG5 Gender Fact game** om te laten ervaren wat gendergelijkheid betekent in de dagelijkse praktijk.
- = We hebben jonge vrouwen activisten en politici in Marokko getraind in het kader van het Internationale Gender Meerpartijen initiatief om actief deel te nemen in de lokale en nationale politiek.
- = In onze communicatie laten we steeds beter **de onderliggende mechanismen van uitsluiting en macht zien**. We hebben bijgedragen aan goede artikelen in diverse kranten en tijdschriften en op tv. We hebben zelfs bijgedragen, met het communicatieteam van de Women's Rights Caucus in New York, aan het opzetten van een Twitterstorm onder de hashtag #FeministVision tijdens de CSW 63. Hiermee waren we enige tijd trending in de Verenigde Staten.

We hadden een resultaat geprognoseerd van € 9.014 en zien nu dat dit helemaal in lijn is met het werkelijke resultaat van € 9.464. Positief te zien dat alle medewerkers hier inmiddels ook de voordelen van zien en hieraan enthousiast meewerken. Heel goed om te zien dat een adequate projectenadministratie en beheersing van uren en kosten zoden aan de dijk zetten. Goed ook om te zien dat onze accountant inmiddels veel vertrouwen heeft in de continuïteit van de organisatie en dat een continuïteitsparagraaf niet nodig is. Ik ben zeer blij dat we weer op de goede weg zitten naar een betere financiële toekomst. We hebben dit jaar nog een klein negatief vermogen voordat we een positieve reserve kunnen opbouwen.

Deze positieve resultaten sterken ons in het vertrouwen dat WO=MEN met al haar leden haar pad eigen maakt en haar sporen nalaat. Een weg die zich kenschetst door solidariteit, openheid, gelijkheid, professionaliteit en empowerment.

Edith van der Spruit

Directeur WO=MEN, Dutch Gender Platform, tot 15 januari 2020

Laila Ait Baali

Directeur WO=MEN, Dutch Gender Platform, vanaf 15 januari 2020

Den Haag, 27 februari 2020

2 Jaarverslag Raad van Toezicht

Het jaar 2019 was een goed jaar voor WO=MEN. De Raad van Toezicht (RvT) is tevreden en dankbaar voor de zorgvuldige en opbouwende wijze waarop invulling en uitvoering is gegeven aan de doelstellingen van de organisatie, zowel in Nederland als daarbuiten.

2019 stond voor de RvT vooral in het teken van personele wijzigingen. Na de aankondiging van Edith van der Spruit dat zij in 2020 voornemens is met pensioen te gaan, is de RvT een traject gestart voor de aanstelling van een nieuwe directeur/bestuurder, die gevonden is in de persoon van Laila Ait Baali. Tevens wisselde de samenstelling van de RvT zelf sterk met de aanstelling van drie nieuwe leden, nadat drie leden volgens schema zijn afgetreden. Vanwege de wisseling vindt de zelfevaluatie van de RvT plaats in 2020. De RvT is van mening dat prudent is omgegaan met de beschikbare financiële middelen, wat heeft geresulteerd in een significante afname van het negatieve eigen vermogen. De RvT heeft daarom vertrouwen in de continuïteit van de vereniging. Naast toezien op een behoedzaam financieel beleid heeft de RvT toezicht gehouden op het naleven van relevante wet- en regelgeving, in overleg met de bestuurder.

De RvT is in 2019 vier keer samengekomen om invulling te geven aan haar taak als toezichthouder. Nadruk lag op toezicht op de uitvoering van het beleid, financiële stabilisatie en professionalisering van het bureau. Daarnaast heeft de RvT invulling gegeven aan haar taak als werkgever van de bestuurder en de werving van een nieuwe bestuurder, die is aangetreden in januari 2020.

Een groot compliment voor Edith van der Spruit en haar staf is zeker op zijn plaats. Dankzij hun grote inspanningen laten de financiën van WO=MEN een positief en stabiel beeld zien, de organisatie is gebalanceerd en op orde en de belangen van WO=MEN worden voortdurend op een bevlogen wijze behartigd bij en met alle betrokken stakeholders.

Vanaf deze plek spreekt de RvT haar dankbaarheid uit voor het verrichten

van alle werkzaamheden door de directie en staf van WO=MEN. Voor het (streven naar en) realiseren van de doelstellingen van WO=MEN, zowel uitgevoerd op publieke podia, als binnenskamers. Wij willen ook onze dankbaarheid uitspreken naar de leden voor de actieve bijdrage aan activiteiten en samenwerking. De lange termijn samenwerkingsafspraken met het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van OC&W en het voorzitterschap van SDG5 dragen bij aan een versterking van de doelstellingen van WO=MEN: gendergelijkheid en vrouwenrechten. De RvT spreekt tevens haar vertrouwen uit in de continuïteit van WO=MEN en in de verdere stabilisatie en financiële gezondheid van de organisatie. De Raad van Toezicht ziet 2020 met vertrouwen en belangstelling tegemoet.

De Raad van Toezicht bestaat per 31 december 2019 uit de volgende personen:

- = Elise Kant, voorzitter
- = Blanca Méndez
- = Heleen Schrooyen
- = Nathalie Veenman

Elise Kant

Voorzitter Raad van Toezicht WO=MEN, Dutch Gender Platform

Den Haag, 27 februari 2020

3 Gender- gelijkheid is een recht, geen luxe

WO=MEN is het grootste genderplatform in Nederland en uniek in zijn soort in Europa. Het ultieme doel van WO=MEN is, dat in 2030 gendergelijkheid heel gewoon is. Geen luxe, maar een recht. In vreedstijd en in conflict. Ongelijke machtsverhoudingen tussen mensen – bijvoorbeeld op basis van sekse, ras, klasse, beperking en leeftijd – mogen nergens leiden tot ongelijke behandeling. Vrouwen en mannen³ hebben gelijke rechten en kansen en zijn gelijk vertegenwoordigd in politiek, besturen en bedrijven. Vrouwen in conflictgebieden worden gehoord, goed beschermd en zitten aan tafel bij vredesonderhandelingen. Vrouwen en mannen delen betaalde arbeid en onbetaalde zorg gelijk. Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten zijn er voor iedereen.

In dit jaarverslag 2019 laten we de resultaten zien. We zien hoe deze resultaten bijdragen aan ons langetermijndoel: **wereldwijde gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten.**

³ Ongeacht de seksuele oriëntatie en gender identiteit en expressie en geslachtskenmerken (SOGIESC)

WO=MEN monitort beleid, deelt kennis, bundelt krachten en verbindt & mobiliseert mensen. We werken aan sociale transformatie om gelijke machtsverhoudingen tussen vrouwen en mannen ongeacht seksuele oriëntatie en genderidentiteit te realiseren. WO=MEN richt zich op de volgende thema's:

Duurzame steun voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

Gendergelijkheid en de rechten van vrouwen en meisjes staan wereldwijd onder druk. Daarom ondersteunen wij activisten, bewegingen en organisaties om meer zeggenschap op maatschappelijk, politiek en financieel terrein te krijgen. We pleiten voor het vrijmaken van de daarbij behorende financiële middelen.

Gender, Vrede en Veiligheid

De positie en veiligheidsbehoeften van vrouwen, mannen en gender non-conforme personen zijn in (post-)conflictsituaties niet gelijk. Wij bepleiten dat iedereen goed vertegenwoordigd en beschermd wordt en bij kan dragen aan conflictpreventie, vredesprocessen en wederopbouw.

Gender en Duurzame Economie

Vrouwen en gender non-conforme personen worden vaak uitgebuit, gediscrimineerd en achtergesteld als het gaat om

werk, inkomen, ondernemerschap. Wij zetten ons in voor een economie die duurzaam en genderrechtvaardig is.

Eind 2018 pasten we onze Theory of Change (ToC) aan op basis van maatschappelijke en politieke ontwikkelingen. In deze ToC is het thema **'Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten'** een voorwaarde en fundament om het werk te kunnen doen. In 2019 hebben we bij het opstellen van het jaarplan de TOC opnieuw beoordeeld (zie annex 1).

WO=MEN en Sustainable Development Goal 5

Gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes (SDG 5) is één van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Daarnaast is gendergelijkheid iets wat alle SDG's moeten inbouwen. WO=MEN coördineert de Nederlandse implementatie van dit ontwikkelingsdoel in nationaal en internationaal beleid. We zijn lid van SDG

Ank Bijleveld, Minister van Defensie:

'Slechts 4% van de blauwhelmen is vrouw. Terwijl we weten dat onze informatiepositie verbetert en we meer kunnen doen als eenheden gemengd zijn. Daarom moet het percentage vrouwen omhoog! We versterken elkaar.'

Nederland. In het SDG alliantieoverleg bespreken we, met de andere SDG coördinatoren, regelmatig de voortgang van de SDG's en de vastgestelde Routekaart. Ook riepen we, als SDG Nederland en zes koepels, de regering in open brief op om SDG's op te nemen in groeiagenda.

De samenstelling van het WO=MEN-platform is uniek: ontwikkelings- en vredesorganisaties, vrouwen- en genderrechtenorganisaties, diaspora-organisaties, vakbonden, politiemensen, journalisten, kennisinstututen, academici, militairen, ondernemers, studenten en opiniemakers zijn bij ons aangesloten. In 2005 liep Nederland sterk achter in het uitvoeren van de afspraken die tijdens de Wereldvrouwenconferentie in Beijing waren gemaakt. Een toenemende bezorgdheid motiveerde een groep Nederlandse organisaties en individuen om de krachten te bundelen in het tijdelijke platform 'Beijing +10, Time for Action'. Toen WO=MEN op 2 november 2006 werd opgericht, was er in het budget voor ontwikkelingssamenwerking nauwelijks aandacht voor gender. We zijn inmiddels uitgegroeid tot een netwerk van 60 institutionele en 128 individuele leden.

WO=MEN netwerk

Dankzij onze leden, partners en secretariaat hebben we voortdurend zicht op (veranderende) maatschappelijke en politieke machtsverhoudingen. Met én door hen zitten we in de haarvaten van het maatschappelijk middenveld. Voor individuele organisaties is het vaak lastig om én systeem- én structurele veranderingen te bereiken. Door alle kracht en kennis te bundelen en samen op te trekken, lukt dat wel. Ook hebben we brede kennis van en uitwisseling met de wereldwijde internationale gendergelijkheid- en vrouwenrechtenbeweging. De Sustainable Development Goals 2030 zien we als belangrijk overkoepelend kader.

Ingrid van Engelshoven, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap:

'Een brede internationale coalitie wil stappen terug zetten wat betreft gendergelijkheid, wat betreft rechten van vrouwen en van lhbti. Ik maak me daar grote zorgen over. We moeten heel alert zijn.'

Waar WO=MEN aan bijdraagt:

- = Grote ontwikkelings- en vredesorganisaties verankeren gender structureel in hun programma's.
- = Gender mainstreaming (SDG 5) wordt verankerd op binnenlandse beleidsterreinen.
- = Organisaties voor eerlijke handel nemen gender mee in hun campagnes.
- = Diaspora- en migrantenorganisaties worden gesteund in hun strijd tegen schending van vrouwenrechten.
- = Vrouwenrechtenorganisaties worden gesteund in hun internationale *movement building*.
- = Mannenbewegingen zijn én blijven onderdeel van de wereldwijde gendergelijkheidsbeweging.
- = De rechten van mannen, vrouwen en gender non-conforme personen gelijk worden vertegenwoordigd in (post)-conflictsituaties om nieuwe conflicten te voorkomen en samen te bouwen aan wederopbouw.

Wereldwijde gendergelijkheid en respect voor vrouwenrechten realiseren we door te vechten tegen vastgeroeste rolpatronen, racisme, uitsluiting en machtsongelijkheid. Samen met onze partners en leden vragen we continue aandacht voor de impact van gendergelijkheid op conflict en veiligheid, economische ontwikkeling, klimaat en milieu. Ook strijden we tegen de wereldwijde krimpende ruimte voor gendergelijkheid- en vrouwenrechtenactivisten. Om gendergelijkheid te bereiken is een systeemverandering nodig. Een systeemverandering waarbij we mensen, het maatschappelijk middenveld, regeringen, parlementen, politici, bedrijven, vakbonden en onderwijs/kennisinstellingen zo versterken, dat gendergelijkheid en vrouwenrechten normaal zijn. Een netwerk dat zich in haar partnerschappen en activiteiten richt op vrouw, man, meisje, jongen, zwart, wit, arm, rijk, LHBTI, hetero, met beperking, zonder beperking, laagopgeleid, hoogopgeleid. Dit moet je samen doen.

**Sigrid Kaag, Minister voor Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking:**

'We can give the space to societies to transform. Gender equality is one of the critical keys: we are not a sector, we are 50% of the population.'

WO=MEN doet wat dit platform moet doen: invloed uitoefenen op wetten en beleid in Nederland en wereldwijd, beleid monitoren, kennis delen, krachten bundelen en mensen verbinden en mobiliseren.

WO=MEN doet:

- = **Lobby & Advocacy:** Het agenderen, informeren, adviseren en beïnvloeden van maatschappij, ministeries, instituties en politiek.
- = **Verbinden & Versterken:** Het netwerk waarin verbinden en versterken van onze leden en strategische partners centraal staat. We brengen hen met elkaar en met relevante activisten, organisaties, politici, academici of bedrijven in contact.
- = **Waakhond:** Het signaleren van genderongelijkheid en schending van vrouwenrechten. Signaleren van de sluitende civiele ruimte. Het monitoren van (ontwikkeling en implementatie van) wetten en beleid. Het blootleggen van ongelijke machtsrelatie, van stereotypering, van hiaten en inconsistentie van beleid.
- = **Kennis verzamelen & delen:** Het beschikbaar maken van onderzoek en adviezen voor beleid. Het zichtbaar maken van maatschappelijke en politieke trends. Het toegankelijk maken van de geleerde lessen en goede voorbeelden uit het veld. Het vertalen van kennis, onderzoek en ervaring van leden naar advies voor relevante ministeries en/of het Nederlands Parlement.

**MAAK GENDERGELIJKHEID
EN VROUWENRECHTEN
PRIORITEIT IN ONS
(INTER)NATIONALE BELEID!**

VOOR IEDEREEN & WERELDWIJD ONGEACHT SEKSE, GENDER
IDENTITEIT, SEKSUELE VOORKEUR, LEEFTIJD, ACHTERGROND,
RELIGIE, ETHNICITEIT OF POLITIEKE VOORKEUR

1325 / **DUTCH
NAP
PARTNERSHIP**

4 De resultaten 2019 van WO=MEN

Het werk dat WO=MEN verricht is gericht op transformatie op de lange termijn, maar ook op alledaagse ontwikkelingen. Dit is een continue uitdaging. Ook is het een uitdaging om sociale transformatie te meten. We zijn daarom altijd op zoek naar goede methoden voor het **monitoren, rapporteren en communiceren** van onze activiteiten en resultaten. Om onze doelen te bereiken maakt WO=MEN gebruik van vier typen outcomes. Deze outcomes komen direct voort uit de rollen van WO=MEN: netwerk, waakhond & activist, lobbyist en kenniscentrum.

- = **De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering** voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam.
- = **Individen en groepen** hebben een inclusief en positief beeld over gendergelijkheid en vrouwenrechten.
- = **Een sterk en actief maatschappelijk middenveld** speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts-)relaties op het gebied van gendergelijkheid.
- = **Publieke en private instituties** promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten.

WO=MEN heeft in 2019 voor het eerst ingezet op **Outcome Harvesting** om haar resultaten zo objectief mogelijk te monitoren. Outcome Harvesting is geschikt voor complexe situaties waarin het bijna niet mogelijk is om van tevoren precies te weten wat je gaat bereiken. We hebben bewijs ("harvests") verzameld van wat er veranderd is ("outcomes"). We redeneren dan terug hoe wij hebben bijgedragen aan die veranderingen. We gebruiken dit zowel om als organisatie en platform te leren als wel om goed te rapporteren (accountability). Hieronder volgen per thema de 'bewijzen' die significant hebben bijgedragen aan de realisatie van de outcomes.

‘Duurzame ondersteuning, financieel, politiek en sociaal, van gendergelijkheid en vrouwenrechten’ zien we als een voorwaarde en fundament om het werk te kunnen. De krimpende ruimte voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties en activisten is overal zichtbaar en voelbaar. We richten ons hierbij op de volgende outcomes, nationaal en internationaal.

4.1.1 Nationaal

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

Ook in 2019 heeft WO=MEN ingezet op kennisdeling met verschillende Tweede Kamerleden uit de commissies Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Zaken. Met meer kennis en concrete tools wordt er bijgedragen aan inclusieve wetten en standaarden.

De lobby richtte zich zowel op de Kamercommissies (BHOS en BZ) als op het ministerie van Buitenlandse Zaken. Zo voerden we gesprekken en leverden een belangrijke bijdrage aan het indienen van diverse moties en feitelijke vragen vanuit VVD, SP, PvdA, D66, GroenLinks en CDA. Een voorbeeld van de motie die ook is aangenomen is. [Motie van de leden Van den Hul en Diks over het inzichtelijk maken van de kabinetsbrede genderstrategie.](#)

Ook hebben wij opnieuw ingezet op **concrete tools om vrouwenrechten en gendergelijkheid (SDG5) te promoten**. In het kader van 100 jaar vrouwenkiesrecht hebben de voorzitters van het **Gender Meer Partijen Initiatief (GMPI)** Kirsten van den Hul (PvdA) en de nieuwe medevoorzitter Zohair El Yassini (VVD) op 5 december 2019 een succesvolle bijeenkomst gehad. Schrijver/Historicus Paul van der Steen hield een inleiding over Vergeten Vrouwen van de laatste 100 jaar. Het was een bijeenkomst met concrete suggesties om politieke participatie van vrouwen te verbeteren. Ondanks dit succes is er door WO=MEN, die het secretariaat voert, veel tijd gestoken om de betrokkenheid van beide voorzitters niet te verliezen. Er is gebleken dat continue aandacht nodig is om als Tweede Kamer zich in te zetten voor gendergelijkheid. In 2020 zal WO=MEN samen met de voorzitters het proces evalueren om de potentie van het Gender MPI nog beter te benutten en uit te breiden.

Naast onze inzet op het nationale GMPI hebben we ons het afgelopen jaar ingezet voor het Internationale Gender Meer Partijen Initiatief. We hebben jonge vrouwen, activisten en politici, in Marokko getraind op lobby, leiderschap en onderhandelingsvaardigheden om volwaardig te kunnen participeren in lokale en nationale politiek. Dit is mede mogelijk gemaakt door financiering vanuit de internationale tak van D66.

Outcome 2: Individuen en groepen hebben een inclusief en positief beeld over gendergelijkheid en vrouwenrechten

Ondanks dat er in het jaarplan 2019 geen specifieke activiteiten zijn opgenomen hebben we flink bijgedragen aan kennisvergroting over **schadelijke sociale en culturele normen over gendergelijkheid en vrouwenrechten**.

Op 9 maart 2019 publiceerde de Volkskrant het artikel 'Na honderd jaar kiesrecht maken vrouwen het verschil in het stemhokje', over vrouwen en de politiek. De bijdrage van WO=MEN kreeg een prominente plek in de krant. De publicatie van de Volkskrant op 21 maart 2019 over het werk van WO=MEN in relatie tot vrouwelijke mensenrechtenverdedigers was een persoonlijk portret: Een boze, bange en geharnaste levenshouding is voor Laila Ait Baali geen optie. Op 15 september 2019 heeft WO=MEN het Prinsjesfestival gemodereerd dat in het teken stond van 100 jaar vrouwenkiesrecht.

Ook hebben we op 17 september 2019 deelgenomen in een panel over feminisme. De bijeenkomst is georganiseerd door De Bovengrondse, platform voor instapfeminisme.

WO=MEN is in 2019 sterker en zichtbaarder geweest als expert-organisatie met uitgesproken statements.

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts)relaties op het gebied van gendergelijkheid

In 2019 hebben wij volop ingezet op rechtstreekse financiering voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Centraal stond daarbij **de betekenisvolle betrokkenheid van vrouwenrechtenactivisten bij de ontwikkeling van subsidiekanalen.**

Laila Ait Baali:

‘Mede dankzij de lobby van WO=MEN hebben vrouwennetwerken over de wereld directe toegang tot Power of Women Fonds. Hierdoor kunnen zij eigenstandig programma’s opzetten en baas zijn over hun eigen financiën.’

Vrouwenrechtenorganisaties zijn de drijvende kracht achter gendergelijkheid. Ook het Internationaal Onderzoek en Beleidsevaluatie (IOB) benadrukt de cruciale rol van vrouwenrechtenorganisaties in de evaluatierapportage over het MDG3 fonds. Volgens het IOB spelen *“vrouwenorganisaties, groot en klein, nog steeds een belangrijke rol vanwege hun goede kennis van lokale kwesties. Naast hun rol in beleidsbeïnvloeding en pleitbezorging, vullen ze gaten in overheidsverantwoordelijkheid en dienstverlening op terreinen als geweld tegen vrouwen. Maar duurzaamheid van deze organisaties is een probleem. Ze verdienen langere termijn ondersteuning, die zich meer richt op het versterken van de institutionele capaciteit in plaats van hen te beschouwen als uitvoerende organisaties.”*⁴

Tegelijk vrezden vrouwenrechtenorganisaties voor hun voortbestaan als gevolg van krimpende politieke ruimte of versnippering van genderbeleid zoals gebleken uit OESO-DAC Peer Review uit 2017.⁵

Een belangrijke drempel is ook de vermindering van financiële middelen. Veel vrouwenrechtenorganisaties worden afgesneden van directe financiering door criteria van Nederlandse en andere Europese landen.

In 2019 hebben er **diverse gesprekken plaatsgevonden met onze eigen leden, Tweede Kamerleden en ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken** over het belang van directe toegang tot financiering voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Directe toegang tot financiering is cruciaal voor een levendig, divers en fijnmazig globaal netwerk van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Ook is dit belangrijk om de doelstellingen van SDG5 te halen. Zodat iedereen haar sterke rol als progressieve actor van verandering en als *watchdog* kan blijven vervullen.

In januari 2019 bereikten leden van WO=MEN overeenstemming over de principes van directe toegang tot financiering voor vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties. Deze principes werden vervolgens gepubliceerd door WO=MEN in een position paper en verzonden naar het ministerie van Buitenlandse Zaken. Het bereiken van de overeenstemming met zo’n grote diversiteit aan leden is een resultaat op zich. Deze principes vormden de basis voor constructieve gesprekken met ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken. WO=MEN en het ministerie van Buitenlandse Zaken organiseerden en faciliteerden drie overlegondes met maatschappelijke organisaties.

Op 20 augustus 2019 heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken in een brief aan het parlement de naam aangekondigd van een nieuw financieringskader voor versterking van vrouwen en meisjes: ‘SDG 5’ fonds.

⁴ IOB evaluatie van het MDG 3 fonds: [Investeren in gelijkheid 2008-2011](#)

⁵ OECD Development Co-operation Peer Reviews: The Netherlands 2017

De naam van het fonds is voorgesteld door WO=MEN en haar leden. Het fonds omvat de follow-up van Flow2, WPS, Leading van het South-fonds en SRGR. In dezelfde brief heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken aangekondigd dat het nieuwe financieringskader voor versterking van het maatschappelijk middenveld vrouwenrechten en gendergelijkheid dwarsdoorsnijdende thema's zijn.

Door de vele berichten op sociale media, gesprekken met onze leden, Tweede Kamerleden en beleidsambtenaren en position papers op te stellen hebben wij **in belangrijke mate bijgedragen aan de betekenisvolle betrokkenheid van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsactivisten bij de ontwikkeling van subsidiekanalen.**

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

In 2019 vonden de verkiezingen plaats voor het Europees Parlement. Op 13 mei 2019 organiseerde WO=MEN samen met ViceVersa het Grote Europa Debat. De specifieke focus lag op vrouwenrechten en gendergelijkheid. Alle kandidaten voor het Europees parlement die waren uitgenodigd door WO=MEN hebben deelgenomen. Uiteindelijk is Samira Rafaela als enige van de kandidaten die heeft deelgenomen daadwerkelijk gekozen tot het EP.

Op 3 oktober 2019 heeft Samira Rafaela samen met leden van WO=MEN van gedachten gewisseld. Suggesties zijn meegegeven om vrouwenrechten, gendergelijkheid en SDG 5 doelstellingen in Europees beleid steviger te verankeren.

Naast de aandacht op de sociale media is op deze manier een goede start gemaakt aan onze bijdrage aan de **toegang van vrouwenrechten- en gendergelijkheidsorganisaties bij leden van het Europees Parlement.**

4.1.2 Internationaal

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

Commission on the Status of Women 63 (CSW)

In 2019 voerde WO=MEN in samenwerking met Atria en het Netwerk VN-Vrouwenverdrag **de procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor het internationaal emancipatiebeleid.** Hiermee zorgen we dat Nederland kan voldoen aan haar inspannings- en monitoringsverplichtingen voor het CEDAW Verdrag. Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag produceert schaduwrapportage(s) en samen zorgen we voor een kritisch 'tegen' geluid vanuit het maatschappelijk middenveld.

Ook in 2019 coördineerden we de inbreng vanuit het maatschappelijk middenveld voor de jaarlijkse vergadering van de UN Commission on the Status of Women in New York. Inmiddels is vastgelegd dat elk jaar een ngo-vertegenwoordiger uit het maatschappelijk middenveld deel uitmaakt van de Nederlandse overheidsdelegatie bij de VN-vergadering.

In dit belangrijke jaar in aanloop naar de viering van Beijing+25 in 2020, verliep het onderhandelingsproces zeer moeizaam. De oppositie en procesvertraging door met name Rusland, het Vaticaan, Arabische landen en de VS was sterk. Dit jaar gingen de Amerikanen er met een gestrekt been in en brachten en zeer conservatieve standpunten in. Onderwerpen rondom SRGR, abortus en sexual orientation and gender identity. De sfeer was,

zowel binnen als buiten de onderhandelingen, grimmig. Uiteindelijk zijn we blij dat, vanwege een procedurele fout, standpunten over onder andere over familie, SRGR en CSE zijn blijven staan in de uiteindelijke *Agreed Conclusions* CSW63. Zorgwekkend is het feit dat dit jaar de voorzitter, de Keniaanse Koki Muli Grignon, is bedreigd. Zij ontving honderden berichten op haar persoonlijke telefoon, waarin zij ervan werd beschuldigd partijdig en pro-abortus te zijn.

Oppositiebewegingen, zoals de alt-right pro-family organisaties, zoals C-FAM, Women of the World en CitizenGo, hebben zich sterk georganiseerd. Zij ontvangen veel geld vanuit conservatieve staten en individuen. CitizenGo lanceerde weer een bustour, dit jaar met anti-abortusthema.

Ondanks stevige oppositie zijn de belangrijke winstpunten van de CSW:

- = De **'human rights-based approach'** is versterkt, met 35 verwijzingen naar mensenrechten. De inclusieve term **'women and girls'** wordt consequent gebruikt in de tekst.
- = In de uiteindelijke tekst is terug te zien dat Nederland heeft ingezet voor een sterke tekst over **de herverdeling van huishoudelijk werk en zorgtaken**. Opgeroepen is voor onder andere toegankelijke en betaalbare kinderopvang en moederschaps- vaderschaps- en ouderschapsverlof.
- = De termen **gender en gender equality** komen nog regelmatig in de tekst voor. Dit is winst omdat de VS dit jaar het extreme standpunt innam dat gender uit de tekst verwijderd diende te worden.
- = Gelinkt hieraan is het feit dat **gender-based violence** wordt genoemd, en niet alleen geweld tegen vrouwen en meisjes. In de geweldsparagraaf wordt benoemd dat gendergerelateerd geweld zowel een oorzaak als gevolg is van genderongelijkheid, en een mensenrechtenschending is. Een aparte paragraaf is gewijd aan **sexual harassment, waarbij het belangrijk is dat gendergerelateerd geweld vaak plaats vindt in het openbaar vervoer en de openbare ruimte. Overheden zijn verantwoordelijk om dit te bestrijden. FGM, harmful practices en early,**

child and forced marriage worden behandeld in drie paragrafen (en erkend als vormen van geweld).

- = De **klimaatparagraaf** is vrij sterk en ook wordt het Parijs Akkoord wel genoemd. De paragraaf benadrukt dat vrouwen en meisjes disproportioneel getroffen worden door klimaatverandering. Lidstaten worden opgeroepen een genderperspectief te hanteren bij het ontwikkelen van maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan.
- = De paragrafen over **water en sanitaire voorzieningen** zijn versterkt. Aandacht voor menstruele hygiëne en de belasting van vrouwen en meisjes met de zorg voor watervoorziening.
- = De **rol van vrouwen, vrouwenorganisaties en organisaties geleid door jongeren/meisjes** bij besluitvormingsprocessen wordt erkend, en het recht om te stemmen en verkozen te worden.

WO=MEN, als procescoördinator, heeft samen met Atria een grote bijdrage geleverd aan de informatievoorziening via e-mail en WhatsApp. Zowel voorafgaand, tijdens en na de CSW. Regelmatig gaven we updates over ontwikkelingen van zowel het formele onderhandelingsproces als het parallelle proces van side-events. We leverden een overzicht van side-events die door Nederlandse actoren werden georganiseerd en verspreiden aankondigingen (flyers) via mailingen. Ook twitterden en re-tweetten we met Atria tijdens de CSW. **Samen met het communicatieteam van de Women right Caucus hebben we** dinsdag de 12de een Twitterstorm opgezet onder de hashtag **#FeministVision**. **Hiermee waren we enige tijd trending in de Verenigde Staten.**

Na afloop van de CSW hebben we bijgedragen en input geleverd aan diverse stukken in de Volkskrant over de CSW: 'Onheilige alliantie' van VS, Vaticaan en moslimlanden trekt bij de Verenigde Naties ten strijde tegen seksuele rechten', 'Minister na afloop VN-vrouwentop: 'Ik maak me grote

zorgen over die wonderlijke conservatieve coalitie', 'Conservatief offensief op VN-Vrouwentoptegen seksuele rechten mislukt.'. Margriet van der Zouw, coördinator CSW-proces, was te gast bij 5 uur Live om te vertellen over de CSW. Ook noemde VN-Vrouwenvertegenwoordiger Clarice Gargard WO=MEN in een column op Joop.BNN.VARA. Naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens CSW63 en de grote terugslag op progressieve rechten en SDG 5 doelstellingen hebben we in de zomer 2019 voor de Groene Amsterdammer een bijdrage geleverd aan een artikel over de groeiende anti-abortus beweging.

Voor de **Regionale Review Meeting UNECE** in Genève heeft WO=MEN samen met de overheidsdelegatie een statement geschreven. Een belangrijk deel van ons narratief op de pushback, vrouwelijke mensenrechtenverdedigers, SRHR, diversiteit en inclusie is meegenomen.

COUNT ME IN!

Daarnaast is WO=MEN verbonden aan het Count Me In Consortium (CMI!). In dit feministisch consortium werken we samen met CREA, Just Associates (JASS), AWID, Urgent Action Fund en met MamaCash als penvoeder. Als strategisch lobbypartner adviseert en versterkt WO=MEN het consortium op onder andere duurzame financiering van vrouwenrechtenorganisaties en bindende mensenrechtenverplichtingen voor bedrijven, zowel nationaal als internationaal. WO=MEN zoekt actief naar mogelijkheden om beleidsbeïnvloeding voortvloeiend uit het strategische partnerschap vorm te geven.

De positie en veiligheidsbehoeften van vrouwen, mannen en gender non-conforme personen zijn in (post-)conflictsituaties niet gelijk. Wij bepleiten dat iedereen goed vertegenwoordigd en beschermd wordt en bij kan dragen aan conflictpreventie, vredesprocessen en wederopbouw. We richten ons hierbij op de volgende outcomes.

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

Een cruciaal onderdeel van het werk van WO=MEN in 2019 was het leggen van de basis voor een nieuw stevig strategisch kader voor de implementatie van de Gender (Vrouwen), Vrede en Veiligheidsagenda in en door Nederland. Een kader waarin alle relevante ministeries en (maatschappelijke) organisaties structureel de internationale *Women, Peace and Security* agenda implementeren in de eigen organisatie, beleid en programma's en bereid zijn daarvoor verantwoording af te leggen. Dit leidde onder andere tot de volgende outcome:

Een stevige basis voor de ontwikkeling van NAP-IV is gelegd

In de winter van 2018/2019 publiceerde het ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) een Mid-Term Review (MTR) van het NAP 1325 III. Het ministerie coördineert het Nederlandse Nationaal Actieplan (NAP 1325). Deze MTR was uitgevoerd door een externe consultant. Op basis van de uitkomsten van de MTR benadrukte het ministerie, in april 2019 tijdens een tweejaarlijks NAP

Signatory Event, dat NAP-IV een strategisch kader moet hebben. Daarnaast is ook een financieringsmechanisme nodig voor WPS werk en ondersteuning van de gemeenschap van overheid en maatschappelijke ondertekenaars. Ook benadrukte het ministerie dat het NAP een expliciete nationale dimensie of pijler moet krijgen. Dit is een grote verandering is ten opzichte van voorgaande NAPs.

Bij de extensie van NAP-III in november 2019 committeerden 49 maatschappelijke organisaties, 4 ministeries en de Nationale Politie zich om te rapporteren op hun WPS werk dat is gerelateerd aan de NAP III outcomes. Dit is een belangrijke ontwikkeling omdat er tot op heden niet werd gerapporteerd op voortgang. Met name de commitments van de ministeries van Justitie en Veiligheid, Defensie, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Nationale Politie zijn hierbij van grote meerwaarde en een verandering ten opzichte van andere NAPs. Bovendien is de commitment om jaarlijks te rapporteren, cruciaal voor de verdere ontwikkeling van een stevig M&E framework voor NAP IV. Ook committeerden deze organisaties zich aan het gezamenlijk ontwikkelen van NAP-IV.

Bijdrage van WO=MEN

Bij gebrek aan een regulier MEL mechanisme voor het volledige NAP, verzocht WO=MEN het ministerie van Buitenlandse zaken in 2018 om een MTR uit te laten voeren door een externe consultant. Doel van deze MTR was de huidige inspanningen van ondertekenaars (overheid en CSO's) de implementatie van het NAP-III na te kunnen gaan en aanbevelingen op te halen voor een volgend NAP. WO=MEN schreef de eerste concept Terms of Reference in gezamenlijkheid met en na consultatie van CSO's Signatories. Nadat de consultant was aangesteld, ondersteunde WO=MEN in de planning, de uitvoer en de monitoring van de externe MTR.

WO=MEN heeft hieraan een belangrijke bijdrage geleverd. De externe MTR is de eerste monitoringsexercitie van NAP III. De aanbevelingen zijn van groot belang voor de NAP IV ontwikkeling. Met de stevige commitments van alle betrokken ministeries en de Nationale Politie, kan het NAP een effectiever sturingsinstrument worden voor de implementatie van de WPS-agenda door de overheid. De NAP-gemeenschap heeft zich ook gecommitteerd om individuele WPS-activiteiten te rapporteren aan elkaar. Dit versterkt wederzijdse transparantie en geeft inzicht in de collectieve voortgang richting de NAP-doelen.

Daarnaast heeft WO=MEN met haar Gender, Vrede & Veiligheidswerkgroep voortdurend de hiaten bij de implementatie van de WPS agenda in het binnenland- en buitenlands beleid aangekaart. Wij doen dat in bilaterale gesprekken, met position papers en consultatie sessies. Ook adviseerde WO=MEN over het organiseren van een repledge voor ondertekenaars waarin zij zich committeren aan rapportages. In consultatie met verschillende ondertekenaars stelde WO=MEN het format van de pledge op voor ondertekenaars.

Anne-Floor Dekker

'Dankzij een flinke ophoging van het Women, Peace and Security fonds van het ministerie van Buitenlandse Zaken, kunnen maatschappelijke organisaties in meer dan 14 landen blijven strijden voor vrede en veiligheid.'

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts-) relaties op het gebied van gendergelijkheid

Een groot deel van 2019 stond voor de Gender, Vrede & Veiligheid lobbygroep van WO=MEN in het teken van het nieuwe fondsenkader voor de versterking van het maatschappelijk middenveld. Belangrijk was hierin een nieuw fonds voor programma's op Women, Peace and Security. Dit leidde tot onder andere de volgende outcome:

Verhoogde en verlengde financiering voor Women, Peace and Security programma's door het Ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

In juni 2019 publiceerde het ministerie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) een strategisch kader voor de versterking van het maatschappelijk middenveld. In dit kader werd aangekondigd dat een fonds van 40 miljoen beschikbaar zou komen voor Vrouwen, Vrede & Veiligheid, voor 5 jaar (2021-2025). Een substantieel verschil met eerdere fondsenperiodes, waarin het WPS-budget slechts 16 miljoen per 4 jaar was. Bovendien werd aangekondigd dat gender gelijkheid

en vrouwenrechten een dwarsdoorsnijdend thema is in een ander groot fonds dat vrede en veiligheid programma's financiert. Ten slotte bevestigde BHOS in september 2019 dat voor de 8 consortia die op NAP III werken, extra financiering kon worden aangevraagd om het financieringsgat tussen december 2019 en januari 2021 te dichten. De additionele financiering hiervoor bedraagt in totaal € 3,75 miljoen.

De bijdrage van WO=MEN

In het voorjaar van 2019 stelde de Gender, Vrede & Veiligheid lobbygroep een positon paper op met aanbevelingen aan BHOS voor een nieuw fondsenkader voor WPS. Dit betrof ook de noodzaak om het WPS budget te verhogen. De aanbevelingen kwamen o.a. voort uit de bevindingen van de 2019 NAP-III Mid Term Review, aanbevelingen van ondertekenaars van het Nederlandse Nationaal Actieplan 1325 – III en leden van de Gender, Vrede en Veiligheid werkgroep van WO=MEN. Daarnaast faciliteerde WO=MEN samen met en voor het ministerie consultatiesessies met NAP ondertekenaars en GVV leden om input te leveren op het nieuwe WPS fonds.

Toen bleek dat bestaande consortia te maken zouden krijgen met een financieringslast i.v.m. de WPS-financiering die zou eindigen in 2019 en nieuwe WPS-financiering weer pas vanaf 2021 beschikbaar zou zijn, maakte WO=MEN op verzoek van haar leden een inventarisatie van de benodigde additionele financiering voor de consortia. Op basis daarvan stelde WO=MEN in juli 2019 een brandbrief op aan BHOS om het ministerie uit te leggen wat de consequenties zouden zijn van een dergelijk financieringsgat voor de borging van expertise, opgebouwde infrastructuur en continuïteit van activiteiten. Hoewel BZ in juni 2019 in eerste instantie had aangegeven geen additionele financiering vrij te kunnen maken, publiceerde BHOS in september 2019 het benodigde overbruggingsfonds voor NAP-consortia.

Uiteindelijk resultaat is dat er nu meer financiering beschikbaar is voor maatschappelijke organisaties die werken op WPS, zowel via WPS standalone programma's als via het mainstreamen van WPS in reguliere programma's. Voor de 8 consortia is nu programma continuïteit gegarandeerd voor 2020. Zij hebben nu niet te maken met het afbreken van hun infrastructuur, lokale partnerschappen en relaties.

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

Actieve monitoring Tweede Kamer op implementatie op WPS-agenda

Ook in 2019 zette de Gender, Vrede & Veiligheid werkgroep van WO=MEN in op actieve monitoring van de Kamer op de implementatie van de Gender, Vrede en Veiligheidsagenda, waaronder het Defensie Actie Plan 1325 (DAP 1325). Dit resulteerde er onder meer in [dat in juni 2019 Salima Belhaj \(D66\) een motie indiende](#). Deze motie is gebaseerd op de input van WO=MEN om de implementatie van het DAP 1325 steviger te monitoren. Deze motie werd breed gedragen en aangenomen.

Contributie WO=MEN

WO=MEN leverde de input voor deze motie en verzamelde in aanloop daarvan vragen over de gebrekkige implementatie van het DAP 1325 voor het Parlement. De vragen zijn overgenomen door de Commissie Defensie en resulteerden in een debat met Staatssecretaris Visser en minister Bijleveld, en uiteindelijk in de aangenomen motie van lid Belhaj.

Door de bijdrage van WO=MEN is het duidelijk geworden voor het ministerie van Defensie dat het DAP 1325 de aandacht heeft van de Kamer. Dit resulteerde in snellere implementatie van activiteiten en de eerste bijeenkomst van de interne DAP 1325 regiecommissie. Zij zullen hun activiteiten in 2020 moeten rapporteren aan de Kamer.

Op sociale media hebben we alle evenementen in binnen- en buitenland rondom Gender, Vrede & Veiligheid en NAP1325 onder de aandacht gebracht. Zo versloegen we eind oktober in New York live de Open Debate on Women, Peace and Security. Ook werden relevante Algemene Overleggen in de Kamer verslagen.

In maart 2019 verscheen in samenwerking met WO=MEN het stuk *Vrouwenrechten Uitgekleed*, met een focus op vrouwelijke vredesactivisten in de Heldinnen-bijlage van dagblad Trouw. Het onderzoek Protecting Us By Tying Our Hands over de impact van financiële anti-terreurmaatregelen op vrouwen- en gendergelijkheidsorganisaties werd vermeld in De Veiligheidsdiplomaat Zomereditie, een uitgave van het ministerie van Buitenlandse Zaken. WO=MEN heeft dit onderzoek samen met Human Security Collective uitgevoerd. Ook verscheen er in juni 2019 een interview met WO=MEN en een artikel over NAP1325 in Gender en Duurzame Vrede, een uitgave van Platvorm Vrouwen & Duurzame Vrede. Sinds oktober 2019 verschijnen er in de Groene Amsterdammer interviews onder de noemer Vrouwen in oorlog met vrouwelijke vredesactivisten in o.a. Soedan, Colombia en Jemen. Een resultaat van de samenwerking van WO=MEN met journalist Greta Riemersma.

WO=MEN, Dutch Gender Platform

@genderplatform • 29 okt. 2019

In a few minutes the Open Debate on Women, Peace and Security #WPS #UNSCR1325 will start. From the Netherlands our #GPS colleague @AnneFloorDekker and our member @annekwakkenbos from @Cordaid will report. Follow the entire debate live here: webtv.un.org/live-now/watch...

4 11

Bij dit thema zetten we ons in voor een economie die duurzaam en genderrechtvaardig is. Vrouwen en gender non-conforme personen worden vaak uitgebuit, gediscrimineerd en achtergesteld als het gaat om werk, inkomen en ondernemerschap.

Outcome 1: De nationale en internationale standaarden, wetten, beleid en uitvoering voor gendergelijkheid en vrouwenrechten zijn inclusief en duurzaam

De modeltekst investeringsakkoorden is de uitgangspositie van Nederland bij de onderhandelingen over investeringsakkoorden met derde landen. Dat vrouwenrechten en gendergelijkheid (SDG 5) zijn opgenomen in de modeltekst laat zien dat deze thema's inderdaad belangrijke Nederlandse prioriteiten zijn. Buitenlandse investeerders en bedrijven hebben in het verleden ISDS (*Investor-to-State-Dispute-Settlement*) gebruikt om in ontvangende staten de implementatie van nationale wet- en regelgeving op het gebied van milieu, volksgezondheid en mensenrechten aan te vechten. Om arbitragepanels expliciete sturing te geven is het van belang dat gendergelijkheid en vrouwenrechten expliciet worden benoemd in investeringsakkoorden.

Van 14 tot 18 oktober 2019 vond de *fifth session of the open-ended intergovernmental working group on transnational corporations and other business enterprises with respect to human rights* plaats. Een aantal van onze leden is erg actief geweest op het onderwerp van de *Binding Treaty*. Over dit

onderwerp hebben we voornamelijk onze ondersteunende en faciliterende taak als netwerk opgenomen. We hebben contact gefaciliteerd tussen het ministerie en de actieve leden op dit onderwerp. Op 6 mei 2019 vond een gesprek plaats met DDE over de Nederlandse inzet bij de onderhandelingen in oktober. Daarnaast hebben we een aantal leden inhoudelijk ondersteund met het – tijdens de onderhandelingen – organiseren van een side-event met een focus op gender.

Sander Hehanussa:

'In 2019 is er mede door WO=MEN een motie aangenomen in de Tweede Kamer die zorgt voor meer nadruk op vrouwenrechten en gendergelijkheid in onderhandelingen met andere landen over investeringsakkoorden.'

Op 13 maart 2019 werd een motie van de Tweede Kamerleden Bouali en Van den Hul aangenomen over het inbrengen van vrouwenrechten in onderhandelingen over investeringsakkoorden. In de motie wordt de regering verzocht in de onderhandelingen met derde landen in het kader van investeringsverdragen nadrukkelijk vrouwenrechten en gendergelijkheid op te brengen en vrouwenrechten in de modeltekst investeringsakkoorden te benadrukken. Mede door input van WO=MEN is deze motie tot stand gekomen. Daarnaast hebben we veel gebruik gemaakt van de sociale mediakanalen om aandacht te genereren.

Outcome 2: Individuen en groepen hebben een positie beeld over gendergelijkheid en vrouwenrechten.

Met #hetklimaatstakingsactie ondersteunden wij op 27 september 2019 met meer dan 50 organisaties de Klimaatstaking en riepen wij op tot klimaatactie. Een oproep die op elke website en social mediakanaal van onder andere Both Ends, Mama Cash, Hivos en Oxfam Novib verscheen.

Op 4 oktober 2019 vond de derde editie van **de Political Catwalk** plaats in de CIRCL te Amsterdam. Jongeren tussen de 15 en 26 ontworpen outfits voor politici met als thema 100 jaar kiesrecht voor vrouwen. WO=MEN legde voor de Political Catwalk contacten met politici. Daarnaast gaf WO=MEN tijdens de Political Catwalk een masterclass over gendergelijkheid en bedrijven en schreef WO=MEN een artikel in het magazine over vrouwen en meisjes in de kledingindustrie.

Outcome 3: Een sterk en actief maatschappelijk middenveld speelt een cruciale rol in de transformatie van (machts-) relaties op het gebied van gendergelijkheid.

Dit jaar hebben we een aantal stappen ondernomen om op het gebied van gendergelijkheid een sterk en actief netwerk neer te zetten. Dit nam

vooral de vorm aan van het uitbrengen van achtergrondartikelen over onze onderwerpen binnen de werkgroep Gender en Duurzame Economie, met als doel een gedeelde en gedragen gendervisie neer te zetten op handels- en investeringsbeleid en Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Door het jaar heen hebben we leden benaderd om samen met ons te werken aan deze documenten, waarna er twee gepubliceerd zijn. In maart 2019 publiceerden we, samen met Hivos en ActionAid, de publicatie over gender en IMVO. In november 2019 publiceerden we, samen met WIDE+, ActionAid en Both ENDS, de publicatie over gender en handel. Het document over private sector instrumentarium en gender zal volgen in 2020. Deze publicaties bieden een leidraad voor verdere interventies door WO=MEN en het netwerk. Met deze publicaties kunnen we effectiever te werk gaan, omdat we al een kapstokvisie hebben opgesteld met inspraak van de leden.

Het stuk 'Tijd dat minister Kaag ambities echt uitvoert en vrouwenrechten centraal' stelt verscheen in maart op de website van BNNVARA. Dit was een samenwerking tussen WO=MEN, ActionAid en Hivos, naar aanleiding van de publicatie Vrouwen & werk wereldwijd en wat de Nederlandse overheid en bedrijven daarmee te maken hebben.

Outcome 4: Publieke en private instituties promoten, faciliteren en respecteren gelijkwaardige participatie en vrouwenrechten

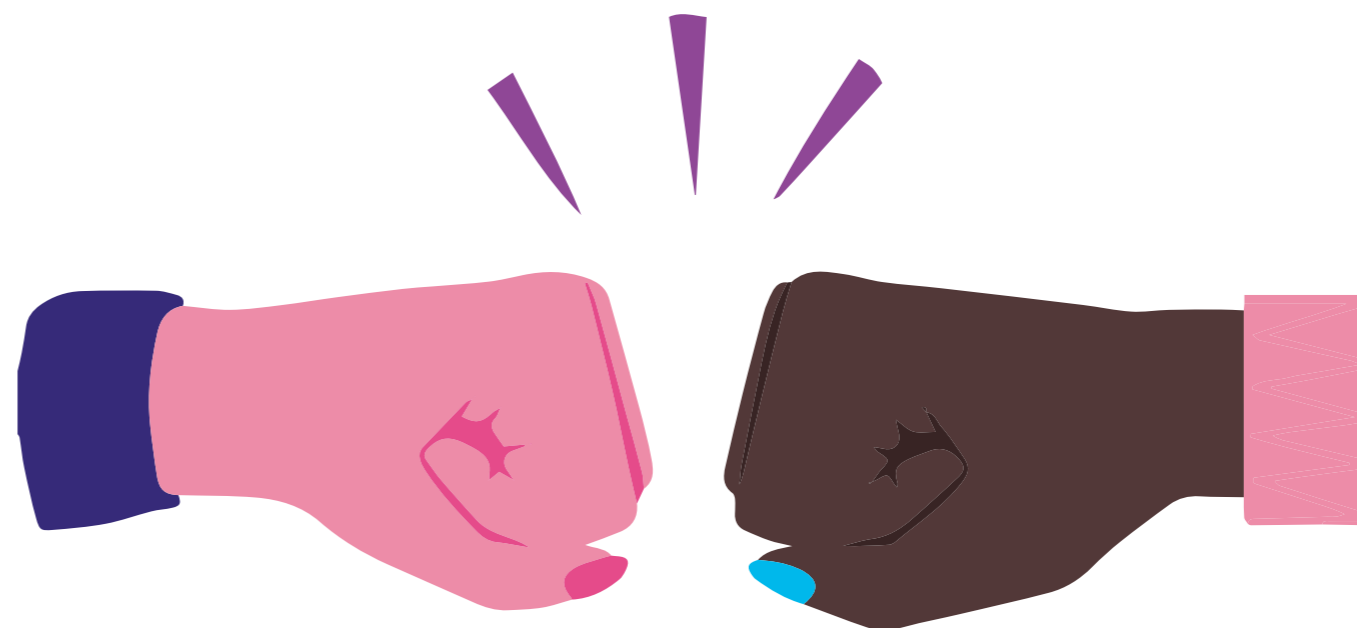
Op 19 november 2019 organiseerde het Ministerie van Buitenlandse Zaken een brede stakeholderbijeenkomst in het kader van het project 'IMVO-maatregelen in perspectief'. Dit project startte om het huidige IMVO-beleid te evalueren. Bedrijven, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en andere betrokkenen bij het beleid voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen kwamen daarvoor in Utrecht bijeen. Tijdens deze meeting sprak een ESE-adviseur van ABN Amro over het belang van gender-gedesaggregeerde data. Deze opmerking is in het verslag van de

bijeenkomst opgenomen.

Voorafgaand aan deze meeting was WO=MEN op 23 september aanwezig bij de stakeholderbijeenkomst van het IMVO-convenant over de bancaire sector en stelden wij een vraag over het gebruik van de *Gender Dimensions of the Guiding Principles on Business and Human Rights* bij de *due diligence* van banken. Zodoende kwam WO=MEN in contact met ABN Amro en werd er een afspraak gemaakt om verder te praten. Tijdens die afspraak op 11 november – een week voor de stakeholderbijeenkomst van Buitenlandse Zaken – onderstreepte WO=MEN het belang van gender-gedesaggregeerde data in gesprek met dezelfde ESE-adviseur en het hoofd van de afdeling milieu & sociale risicoadvies en monitoring.

Zonder gender-gedesaggregeerde data kan er geen gender-sensitief beleid worden gemaakt: bepaalde extra risico's voor vrouwen zullen onzichtbaar

blijven en genderongelijkheid wordt dan verder vergroot. Het is van groot belang dat een grote bank zoals ABN Amro zich bewust is van de mogelijkheden van gender-gedesaggregeerde data, zodat het hier bij het afsluiten van overeenkomsten met bedrijven rekening mee kan houden.

De Alliantie Samen werkt het! stelt ten doel dat in 2022 vrouwen en mannen de mogelijkheden benutten om betaalde arbeid en onbetaalde zorg te combineren. Het gaat in het bijzonder om vrouwen in financieel kwetsbare posities. Focus ligt op het verbeteren van de individuele, maatschappelijke en institutionele mogelijkheden op de middellange termijn. Hieronder laten we per doelstelling van ASWH! zien hoe WO=MEN daaraan in 2019 bijdroeg. Onze rol in de alliantie ASWH! is die van expert op internationale lobby en de betekenis daarvan voor de nationale situatie.

Maatschappij: Nederlanders hebben een positief beeld van een gelijkwaardige verdeling van werk en zorg tussen vrouwen en mannen, aangejaagd door de media

Bijdrage WO=MEN:

- = WO=MEN creëert bewustwording bij het Nederlandse publiek door op festivals en beurzen aandacht te geven aan **SDG 5**. In de oorspronkelijke projectaanvraag zou dit tijdens het Global Citizen Festival 2018 gebeuren. Nederland heeft dit festival niet toegewezen gekregen. De **SDG 5 installatie** wordt nu op andere festivals en beurzen uitgezet. Het doel van deze fysieke installatie is de bezoekers bewust te maken van de verschillende rollen, rolpatronen en stereotypering van vrouwen en

mannen. Daarnaast draagt de installatie bij aan bewustwording van de eigen ideeën over gendergelijkheid in het kader van werk-zorg verdeling. In de installatie krijgt de bezoeker een kijkje in het hoofd van een man en van een vrouw, door middel van verschillende verhalen. De verhalen gaan in het kort over een multitaskende moeder, co-ouderschap, alleenstaand ouderschap, een man die zakgeld geeft aan zijn vrouw, een gescheiden stel die alles 50/50 heeft verdeeld en een man die alleen maar werkt. Alle bezoekers van de events zijn onderdeel van de doelgroep en in het bijzonder laagopgeleide vrouwen en/of vrouwen met een laag inkomen. Vanaf maart 2019 heeft de installatie op de Vrouw! Beurs, de Beauty Trade Beurs, de Libelle Zomerweek en de Nacht van de VN gestaan. In totaal hebben 191 mensen de installatie bezocht en 82% van de

bezoekers heeft hierover een enquête ingevuld. Van de 191 bezoekers, herkende 70 personen zich niet in de verhalen. De belangrijkste reden hiervoor was dat de bezoeker geen kinderen had, of deze al lang uit huis waren. Er was meer herkenning in de verhalen over vrouwen (82 herkenningen) dan in de mannenverhalen (65 herkenningen). Dit is mede te verklaren omdat de bezoekers voornamelijk vrouwen waren. Je mocht meerdere verhalen aankruisen, dus sommige bezoekers herkende zich ook in 2 of zelfs drie verhalen. Het verhaal waar de bezoekers zich het meest in herkenden, was die van de moeder die multitaskt en veel doet. Veel bezoekers vonden daarbij het verhaal over de man die gescheiden is, en alles 50/50 verdeelt met zijn ex een mooi voorbeeld. 82 bezoekers gaven aan om veel tot een beetje beïnvloedt te zijn door de installatie, vooral het feit dat je informatie hoorde over andere gezinnen en veel feiten over gelijkheid was een eyeopener voor de bezoekers.

- = Daarnaast is een **SDG 5 Gender Fact Game** ingezet. Deze game maakt door middel van vragen en antwoorden het verschil tussen vrouwen en mannen inzichtelijk met als doel het bewustzijn over gendergelijkheid te vergroten. Zo zijn er vragen over huiselijk geweld, vaderschapsverlof, mantelzorg en verzorging van kinderen. Deze game werd onder andere gespeeld met werkgevers op de SDG Action Day in het KIT Royal Tropical Institute, op een lokale bijeenkomst over Amstelveense heldinnen en met docenten van de Avans Hogeschool. Interessant is dat jeugd tot 25 jaar oud net als mannen denkt bij het begin van de game dat vrouwen en mannen redelijk gelijk zijn. Aan het eind van de game zijn zij geschokt over de mate van verschil tussen vrouwen en mannen. Vrouwen ouder dan 25 jaar weten dat er een verschil is tussen vrouwen en mannen maar schrikken van de mate van ongelijkheid.
- = Met **De Grootste Onderneming van Nederland** voeren we met de alliantie campagne voor de 9 miljoen mannen en vrouwen die dagelijks belangeloos onbetaald werk verzetten als ouder, mantelzorger of

vrijwilliger. Zonder de vanzelfsprekende bescherming en waardering die bij betaald werk hoort. Doel is meer waardering voor onbetaald werk. Er werd een website gelanceerd met bijbehorend pers- en nieuwsbericht, we stonden hiermee met een open brief aan Rutte in dagblad Trouw en onze radiospot was te horen op NPO Radio 2. Ook werd er op sociale media aandacht besteed aan deze campagne. In oktober 2019 had de website 21.711 unieke pageviews en besteedt men gemiddeld 01:49 op de website. De video werd 57.167 keer bekeken en de brief werd door 2.448 mensen ondertekent. Het algehele online bereik ligt in oktober op 980.000 en offline op 1,5 miljoen.

- = Met de gezamenlijke **communicatiewerkgroep** van de alliantie wordt online gereageerd op actuele kwesties met betrekking tot gelijke werk/zorgverdeling. Zo werd er op 1 juli 2019 een nieuwsbericht geschreven over het nieuwe verdrag van de ILO over geweld en intimidatie op de werkvloer. Op 17 december 2019 werd er gezamenlijk gereageerd op het Gender Gap Report 2018. Met name Nederlandse Vrouwenraad (2.517 Twitervolgers), WOMEN Inc. (17,4 duizend Twitervolgers) en Bureau Clara Wichmann (1.187 Twitervolgers) delen we deze berichten.

Instituties: Overheid, werkgevers- en werknemersorganisaties en welzijns-/zelforganisaties faciliteren, stimuleren en implementeren actief een zorgvriendelijk beleid om een gelijk en eerlijk speelveld voor mannen en vrouwen ten aanzien van het combineren van werk en zorg te creëren

Bijdrage WO=MEN:

- = In 2019 heeft WO=MEN een **CSW** debriefing georganiseerd met diverse stakeholders over de aanbevelingen van de CSW63 op het gebied van social protection.
- = In 2018 werd er in samenwerking met Women Inc. op de SDG Action Day van het SDG Charter een presentatie '**Route naar gendergelijkheid op de werkvloer**' gegeven. Doel van deze activiteit was bewustwording creëren bij werkgevers door middel van een offline, praktische toolkit om SDG 5 en gendergelijkheid te promoten binnen het eigen beleid en op de werkplek. De stakeholders waren zowel werkgevers als werknemers. In eerste instantie zou de digitale versie in 2019 beschikbaar zou zijn als bewustwordingstool voor werkgevers en om proactief met gendergelijkheid aan de slag te gaan. Door vertraging in het ontwikkelen van de vragenlijsten zal dit worden verschoven naar 2020. In dit jaar zal deze versie actief gebruikt worden om gendergelijkheid bij werkgevers te promoten.

DE GROOTSTE ONDERVAN NEMING NEDERLAND
komt op voor haar 9 miljoen onbetaalde werknemers

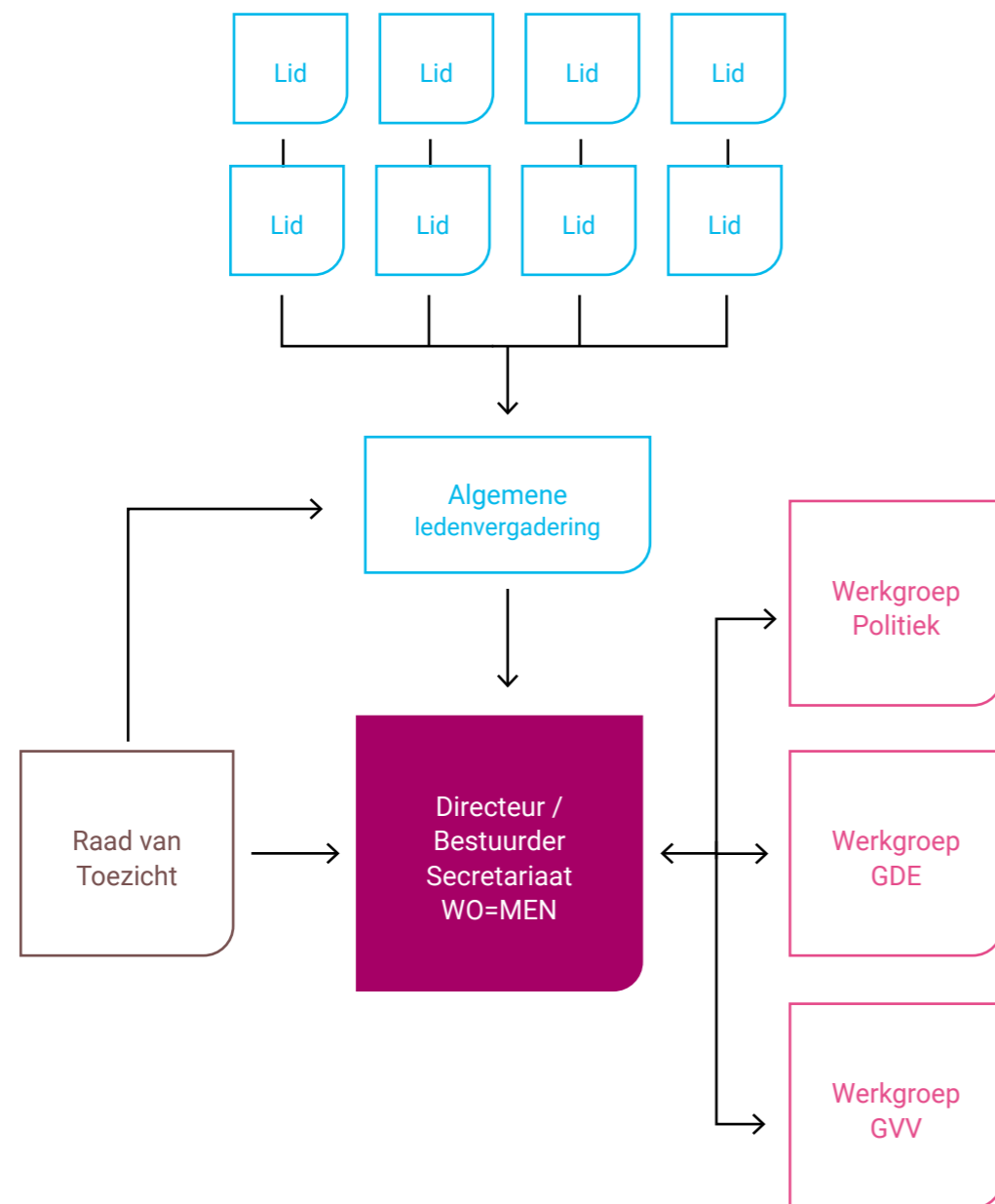
- = Voor de Alliantie legt WO=MEN de **link tussen ILO (International Labour Organization) Verdragen en Nederlands beleid**. WO=MEN heeft bijgedragen aan het aannemen van het nieuwe ILO-verdrag 'Ending Violence and Harassment in the World of Work' door de ILO in Genève en ondertekening van het verdrag door Nederland. Deze ILO-conventie is gericht op de veiligheid van de informele werkers, zoals verzorgers en schoonmakers aan huis. In november 2018 was WO=MEN panellid tijdens het Gender Based Violence @ Work event van FNV, en ontwikkelde WO=MEN een paper om aandacht te vragen voor het verdrag. In 2019 is er bewust voor gekozen niet opnieuw een eigen paper te schrijven, maar de publicatie van FNV en CNV te ondersteunen en delen. Op 17 mei schreef WO=MEN daarnaast een brief aan de Vaste Commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid waarin WO=MEN de Commissie vroeg bij de regering aan te dringen op steun voor de ILO Conventie 190. Op 4 juni was WO=MEN aanwezig tijdens het aanbieden van een petitie over ILO 190 aan de Vaste Commissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ook was WO=MEN met onder andere CNV aanwezig in Genève om de onderhandelingen te volgen en is er aldaar contact geweest met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het ratificatieproces. Het signaal dat de ILO met dit verdrag afgeeft is belangrijk voor landen en bedrijven over de hele wereld om geweld en intimidatie op de werkvloer aan te gaan pakken. Nu is het aan de landen zelf, w.o. Nederland, te ratificeren en om de regels in het verdrag door te voeren naar nationale wet- en regelgeving. In tijden van terugslag op het gebied van vrouwenrechten is dit een belangrijk positief geluid vanuit de Verenigde Naties. Namens de Alliantie houdt WO=MEN contact met de bonden FNV en CNV over dit proces.

5 Organisatie

WO=MEN houdt de organisatie zo klein en functioneel mogelijk. WO=MEN werkt daarom op alle thema's samen met haar leden. We komen tegemoet aan de eisen en wensen van de leden, de samenwerkende partners en donoren, de veranderingen in de samenleving en de politiek. In totaal werken er 10 vaste medewerkers inclusief de directeur- bestuurder. Wij streven naar diversiteit binnen ons team om onze signatuur als genderplatform tot uiting te laten komen. Daarbij gaat het om zichtbare kenmerken zoals geslacht, leeftijd en etniciteit en om minder zichtbare kenmerken zoals wensen, behoeften, belastbaarheid, ziekte of beperking, competenties, werkstijlen en seksuele voorkeur.

Organisatie WO=MEN

Medewerkers

In 2019 is Roos van Os gaan werken bij de gemeente Amsterdam. Sander Hehanussa heeft haar vervangen. Hij werkt samen met Annabel Wildschut op het thema Gender en Duurzame Economie.

Ook heeft Carina Bos aangegeven te stoppen bij WO=MEN. In 2019 zijn Marieke de Vries en Halla Al Mansouri ingezet als extra ondersteuning en ter overbrugging van de vacature van Carina Bos. WO=MEN werkt ieder jaar met een aantal vrijwilligers. Jellina Keulen en Lotte den Hertog hebben dit jaar als vrijwilliger gewerkt voor het secretariaat. Jan Reynders vertegenwoordigt als vrijwilliger onze organisatie in verschillende externe bijeenkomsten.

In 2019 is met alle medewerkers een functioneringsgesprek gehouden waarin verwachtingen en behaalde resultaten worden besproken. De nieuw te behalen KPI's voor 2020 worden n.a.v. deze gesprekken opgesteld. Ook wordt in deze gesprekken aandacht besteed aan te volgen opleidingen en trainingen die nodig zijn voor persoonlijke groei en werk.

Bij iedere vacature die wij openstellen streven we naar meer diversiteit van ons personeelsbestand.

Per 31 december 2019 bestaat WO=MEN uit de volgende medewerkers:

Directeur/ bestuurder	Edith van der Spruit		20 uur
Programma managers	Laila Ait Baali	Politiek coördinator/ CMI!	36 uur
	Anne Floor Dekker	GVV/ NAP1325	36 uur
	Margriet van der Zouw	CSW/ internationaal	36 uur
	Sander Hehanussa	GDE/ ASWH /CMI!	32 uur
Projectleider	Karin de Jonge	NAP 1325	16 uur
Projectmedewerker	Annabel Wildschut	GDE	20 uur
Marketing en communicatie	Jantien Kingma		36 uur
Controller	Yvette Keen- Middendorp		24 uur
Directiesecretaresse	Ans Lavèn		32 uur

Leden & Partners

Onze leden zijn essentieel. WO=MEN werkt in verschillende structuren:

vaste werkgroepen, programma's met strategische partners en gelegenheidsallianties.

Samen met onze leden bepalen we hoe we en met wie we invloed uitoefenen. Onze leden zitten in thematische werkgroepen: **politieke coördinatie, gender en duurzame economie, en gender, vrede, veiligheid.**

We hebben strategische partnerschappen gesloten. WO=MEN streeft ernaar om niet alleen als werkgever, maar ook als netwerk divers en inclusief te zijn. We zoeken actief naar leden en strategische partners die verschillende

perspectieven inbrengen. In het aangaan van partnerschappen streven we naar complementariteit. Deze partnerschappen zijn voor ons belangrijk om ervoor te zorgen dat we als organisaties in Nederland niet hetzelfde doen en af te stemmen wie wat doet. Zo werken we binnen de Alliantie **Samen werkt het!** met partners met WOMEN Inc als penvoeder, Bureau Clara Wichmann, Movisie en De Nederlandse Vrouwen Raad, organisaties die zich vooral richten op Nederland. Onze inbreng bestaat uit de verbinding met de internationale context. Daarnaast zijn als onderaannemer betrokken als lobby partner bij het **Count Me In!** consortium met Mama Cash als penvoeder en AWID, CREA, Just Associates (JASS) en Urgent Action Fund. Wij zijn penvoeder van het samenwerkingsverband met Atria en de NVR voor de **procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor het internationaal emancipatiebeleid** met name op het CSW- en CEDAW-proces. Op regelmatige basis werken we samen met het Breed Mensenrechtenoverleg (BMO), COC, CONCORD, European Women's Lobby, Global Network of Women Peacebuilders, Netwerk VN-Vrouwenverdrag, NGO Working Group, Emancipator, PARTOS en WIDE+.

Raad van Toezicht

Onze Raad van Toezicht (RvT) houdt toezicht op het beleid van de directeur-bestuurder, de uitvoering daarvan en op de algemene gang van zaken binnen de vereniging. De RvT adviseert de directeur-bestuurder en helpt bij het ontwikkelen van nieuwe aandachtsgebieden van WO=MEN. De voorzitter en leden van de RvT zijn geselecteerd op relevante achtergrond en professie.

Tijdens de ALV in april zijn, met grote dank voor hun inzet, drie leden afgetreden: Jeanine Kok, Filip Zoetewij en Elisa de Groot. Op voordracht van de RvT is de ALV akkoord gegaan met de benoeming van de volgende vier nieuwe leden: Janine Meins, Blanca Méndez, Heleen Schrooyen en Nathalie Veenman. Helaas heeft Janine Meins zich later dit jaar moeten terugtrekken

als lid vanwege haar nieuwe baan bij één van de leden van WO=MEN.

Algemene Leden Vergadering

In 2019 vonden twee Algemene Leden Vergaderingen (ALV) plaats. In het voorjaar legde het bestuur verantwoording af over het jaarverslag en de jaarrekening 2018. Daarnaast heeft ALV 3 nieuwe leden van de Raad van Toezicht benoemd. De ALV dankt de leden die zijn afgetreden voor hun inzet voor WO=MEN en wenst de nieuwe leden veel succes. In het najaar stelde de ALV het jaarplan en begroting voor 2020 vast.

Naast formele onderwerpen is de ALV is ook dé plek om gezamenlijk na te denken over de richting en prioriteiten van WO=MEN. Om lacunes te signaleren, nieuwe initiatieven te starten en collega's te wijzen op interessante onderwerpen en ontwikkelingen. Tijdens de ALV's van 2019 hebben we een tweetal inhoudelijke sessies georganiseerd:

Gaat de krimpende politieke en financiële ruimte van vrouwenrechten- en gendergelijkheids-organisaties u ook aan het hart?

Hinke Nauta, Manager Taskforce Gendergelijkheid en Vrouwenrechten van het ministerie van Buitenlandse Zaken gaf een inleiding over 'Shrinking political and financial space' voor gender- en vrouwenorganisaties en de wijze waarop het ministerie de nieuwe fondsen daarop in wil zetten.

Aandachtspunten om de politieke en financiële ruimte uit te breiden zijn:

- = Maak gebruik van een heldere boodschap gebaseerd op SDG5 die urgent is en draag deze uit door:
  - = Storytelling
  - = Voorbeelden projecten etc.
  - = Rolmodellen
  - = Mainstream media
- = Werk op basis van waarden zoals solidariteit en gelijkheid.

Om invulling te geven aan de aandachtspunten van de ALV van april zijn we in december dieper ingegaan op alles wat ons verbindt en verdeelt. Na bijna 25 jaar Beijing Vrouwenverdrag hebben op een rijtje gezet wat er bereikt is, maar ook wat er nu op het spel staat.

Inclusiviteit gaat niet vanzelf.

In een tijd van toenemende 'hate speech' door politiek leiders als Trump, Orban, en Bolsonaro en verontrustende ontwikkelingen in ons eigen land is het belangrijk dat we ons blijven uitspreken. Uitspreken tegen een Nashville declaration, uitspreken voor veilige abortus en tegen de toenemende pro-life protesten bij abortusklinieken. Ondanks dat Nederland de afgelopen vijftwintig jaar in internationale fora een warm pleitbezorger van de agenda van Beijing is geweest zien we de 'anti-gender' beweging alsmaar groter, georganiseerder en vocaler worden. Een sterke vrouwenrechten- en gendergelijkheidsbeweging is cruciaal voor het realiseren van gelijke rechten en kansen. Wereldwijd gebeurt er zoveel en zien we nieuwe vormen van activisme. Van klimaatpijbelers dicht bij huis tot de protesterende jongeren in Hong Kong. Van Emma Gonzales die tegen wapengeweld strijdt in de VS tot Alaa Salah die in haar witte gewaad op een auto in Sudan de demonstranten moed inzong en Jacinda Ardern die na de aanslag in Nieuw-Zeeland zei dat ze stond voor 'diversiteit, vriendelijkheid, mededogen, een thuis voor mensen die onze waarden delen en een vluchthaven voor hen die dat nodig hebben'. Andere taal en activisme die mensen verbindt op basis van waarden. We hebben stil gestaan bij hetgeen de beweging in al haar diversiteit verbindt. Ook hebben we de nodige schuurlinies gevoeld. Er was moed voor nodig om je uit te spreken en te merken dat de ander het niet met je eens was. Er was moed nodig om te blijven luisteren door je eigen weerstand heen. Er was moed nodig om samen nieuwe standpunten in te nemen. Dat kan pijn doen, dat kan conventies tarten, maar vaak moet het nu eenmaal schuren, als je met elkaar iets wilt veranderen.

Spoken words door Jemairo Scoop & Kyra Louise

'We came a long way, but is a long way enough?'

De belangrijkste schuurlinies geïnspireerd door onze sprekers in het kort:

- = De polariserende invloed van social media op de feministische beweging(en). Door social media is iedereen een activist en is pro- of anti-vrouwenrechten en gendergelijkheid. (Jamila Aanzi)
- = (Gebrek aan) solidariteit tussen de diverse feministische bewegingen in Nederland, in Europa en wereldwijd. Schuurlinies van de tweede feministische golf versus migranten- en vluchtelingenvrouwenrechtenbewegingen, gelovige feministen versus secularisten. (Keklic Yucel)
- = Rechten voor sekswerkers en volledige legalisering sekswerk versus criminaliseren van sekswerk als oplossing voor mensenhandel en gedwongen prostitutie. (Nadia van der Linde)
- = LHBTIQAPC+ rechten en het ongemak van de traditionele vrouwenbeweging ten aanzien van de emancipatie van transvrouwen en -mannen, alsook ten aanzien van gender non-conforme personen. (Joyce Hamilton)

Het komend jaar organiseert WO=MEN verdiepende sessies op de diverse schuurlinies.

Met onze communicatie leggen we de onderliggende mechanismen van uitsluiting en macht bloot. We hebben aandacht gevraagd voor de impact van conflict, klimaat en milieu en handel. We bevechten de krimpende ruimte van gendergelijkheid- en vrouwenrechtenactivisten. Wanneer we schriftelijk communiceren proberen we dat te doen via heldere, korte zinnen. We willen de lezer onderdeel maken van onze missie en tools in handen geven om een bijdrage te leveren.

Dit doen we door:

- = uitingen te delen van Tweede Kamerleden en van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, Defensie en Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap waaruit blijkt dat zij politieke steun geven aan vrouwenrechtenactivisten en het belang van vrouwenrechten en gendergelijkheid onderschrijven.
- = te reageren op beleids- en wetsontwerpen. Zo schreven we onder andere een reactie op de nota Investeren in Perspectief van minister Kaag en een reactie op de nota Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.
- = ons te manifesteren op sociale media (Twitter, Facebook, LinkedIn, Instagram) en tijdens events van WO=MEN en haar leden in binnen- en buitenland.
- = te publiceren over vrouwen in gewapende conflictsituaties in Gender en Duurzame Vrede in de Groene Amsterdammer, over de CSW in de Volkskrant en over vrouwenrechten binnen internationaal ondernemen bij BNNVARA.
- = als spreker op te treden in onder andere Koffietijd, de Rode Hoed en tijdens het Prinsjesfestival.
- = relevante informatie te delen (artikelen op de website en op social media) over duurzame, politieke en financiële steun voor gendergelijkheid en vrouwenrechten, klimaatafspraken, handel en conflict.

Rol publieke debat 2019 – Pers

Medium	Datum	Titel	Link
Trouw	08-03-2019	Vrouwenrechten uitgekleeft	https://wo-men.nl/kb-bestanden/1581515022.pdf
JOOP BNN VARA	12-03-2019	Opinie: Tijd dat minister Kaag ambities echt uitvoert en vrouwenrechten centraal stelt	https://joop.bnnvara.nl/opinies/tijd-dat-minister-kaag-ambities-echt-uitvoert-en-vrouwenrechten-centraal-stelt
De Volkskrant	09-03-2019	Na honderd jaar kiesrecht maken vrouwen het verschil in het stemhokje	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/na-honderd-jaar-kiesrecht-maken-vrouwen-het-verschil-in-het-stemhokje~b9f6128a/
De Volkskrant	21-03-2019	Een boze, bange en geharnaste levenshouding is voor Laila Ait Baali geen optie	https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/een-boze-bange-en-geharnaste-levenshouding-is-voor-laila-ait-baali-geen-optie~b21f082c/
De Volkskrant	22-03-2019	'Onheilige alliantie' van VS, Vaticaan en moslimlanden trekt bij de Verenigde Naties ten strijde tegen seksuele rechten	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/onheilige-alliantie-van-vs-vaticaan-en-moslimlanden-trekt-bij-de-verenigde-naties-ten-strijde-tegen-seksuele-rechten~b8e54a9a/
De Volkskrant	24-03-2019	Conservatief offensief op VN-vrouwentop tegen seksuele rechten mislukt	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/conservatief-offensief-op-vn-vrouwentop-tegen-seksuele-rechten-mislukt~bcac6acf/
De Volkskrant	24-03-2019	Minister na afloop VN-vrouwentop: 'Ik maak me grote zorgen over die wonderlijke conservatieve coalitie'	https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/minister-na-afloop-vn-vrouwentop-ik-maak-me-grote-zorgen-over-die-wonderlijke-conservatieve-coalitie~b653e278/
Koffietijd / 5 Uur Live	27-03-2019	Margriet van der Zouw over de VN-Vrouwentop	https://www.koffietijd.nl/Margriet-over-de-VN-Vrouwentop
Vrij Links	27-03-2019	Laila Ait Baali: 'Vrouwenrechten zijn niet onderhandelbaar'	https://www.vrij-links.nl/artikelen/interview/laila-ait-baali-vrouwenrechten-zijn-niet-onderhandelbaar/
Gender en duurzame vrede	06-2019	Resolutie 1325 over vrouwen, vrede en veiligheid	https://wo-men.nl/bestanden/kennisbank/2019-06-Gender-en-duurzame-vrede-Nummer-2-2019-Veiligheid-bevechten20190808125250.pdf

De Veiligheidsdiplomaat Zomereditie, Ministerie van Buitenlandse Zaken	26-07-2019	Contraterrorisme en maatschappelijk middenveld, een belangrijke balans	https://magazines.rijksoverheid.nl/bz/veiligheidsdiplomaat/2019/07/08
Wordt Vervolgd – Amnesty International	26-07-2019	Politieke lobbyist Laila Ait Baali: 'Jij bent toch van de vrouwenrechten? Waarom dan die hoofddoek?'	https://www.amnesty.nl/wordt-vervolgd/jij-bent-toch-van-de-vrouwenrechten-waarom-dan-die-hoofddoek
De Groene Amsterdammer	09-10-2019	'Zonder gendergelijkheid houdt dit conflict nooit op'	https://www.groene.nl/artikel/zonder-gendergelijkheid-houdt-dit-conflict-nooit-op
De Groene Amsterdammer	16-10-2019	De evangelisatie van de Afrikaanse baarmoeder	https://wo-men.nl/idm-bericht/de-evangelisatie-van-de-afrikaanse-baarmoeder
Gender Focal Point, Special Tribunal for Lebanon	09-12-2019	International day for the elimination of violence against women	https://wo-men.nl/bestanden/Nieuws/20191129-Special%20Tribunal%20for%20Lebanin-IDEVAW.pdf

Rol Publieke Debat 2019 – Een greep uit de evenementen

Organisator	Datum	Titel	Link
Vrije Hogeschool	21-02-2019	Dwarslopers Avond WO=MEN	https://www.vrijehogeschool.nl/evenement/dwarslopers-avond-women/
Stichting Prinsjesfestival	15-09-2019	PrinsjesFilm	https://www.prinsjesfestival.nl/evenementen-overzicht/
De Bovengrondse	17-09-2019	De Schoonheidssalon #6: Work it! Een stoomcursus empowerment	https://rodehoed.nl/programma/de-schoonheidssalon-6-work-it/

In 2019 hebben we een klanttevredenheidsonderzoek gehouden onder onze leden. Over het algemeen is men tevreden en scoren we een 7 of een 8. De leden zijn om uiteenlopende redenen lid en dat vertaalt zich ook naar deelname aan de diverse activiteiten. Sommigen willen meer activiteiten en anderen hebben daar geen behoefte aan. Op de vraag waarom WO=MEN belangrijk is werd bijna unaniem aangegeven dat WO=MEN een sterk netwerk is en enig in zijn soort in Nederland.

Wensen van onze leden die regelmatig zijn genoemd:

- = Aansluiting bij wereldwijde vrouwenbeweging
- = Kennis en inspiratiesessies
- = Skypesessies
- = Minder accent op budgetten en meer op inhoud
- = Meer en minder CSW

In 2020 nemen we deze wensen mee in de uitvoering van ons werk.

‘We samen sterker zijn en WO=MEN is goed in ons samenbrengen voor gendergelijkheid. Ik hoop daarom ook dat WO=MEN blijft investeren in een divers en inclusief netwerk, waar ook grassroots organisaties bij horen.’

WO=MEN is lid van Partos, de brancheorganisatie van Goede doelen, hulp- en ontwikkelingsorganisaties in Nederland. Grensoverschrijdend gedrag en machtsmisbruik is onacceptabel. We doen ons uiterste best om dergelijk gedrag te voorkomen. WO=MEN heeft in 2018 meegewerkt met de sector aan een veelomvattend actieplan. Het doel was om de preventie, melding en handelen bij klachten en schendingen, als ook de verantwoording binnen organisaties te verbeteren. Wij onderschrijven als lid van Partos de gewijzigde Gedragscode (versie 2019).

Zoals afgesproken heeft WO=MEN in 2019 de volgende maatregelen genomen:

- = Openbaar maken van de Partos gedragscode
- = Aanpassen van de klachtenregeling
- = Instellen van vertrouwenspersoon
- = Het opstellen van een op WO=MEN toegespitste gedragscode

De Partos Gedragscode is toegespitst op WO=MEN en op onze website gepubliceerd. Deze 'Gedragscode WO=MEN' (inclusief Protocol ongewenst gedrag met bijbehorende klachtenregeling) is door alle medewerkers ondertekend. Nieuwe medewerkers ondertekenen de Code bij in diensttreding. In een tweejaarlijks cyclus herbevestigen de medewerkers van WO=MEN deze Code. We hebben continue aandacht en bespreken

regelmatig integriteitsvraagstukken in onze organisatie tijdens teamoverleg en werkgroep overleggen.

Vanuit de Raad van Toezicht is Heleen Schrooyen de vertrouwenspersoon.

Vanuit het personeel is Ans Lavèn de vertrouwenspersoon.

Bescherming persoonsgegevens

Aan de hand van een door de AVG opgestelde checklist controleert WO=MEN tweemaal per jaar de eisen van de AVG. Regelmatig worden de medewerkers opnieuw alert gemaakt op de werking van de AVG en de daaraan verbonden eisen.

Rapportage

De belangrijkste rapportage van WO=MEN is ons jaarverslag en jaarrekening, die worden vastgesteld door de ALV. Aanvullend maken we voor de projecten gedetailleerde rapportages. Op hoofdlijnen zijn deze rapportages opgenomen in dit jaarverslag en jaarrekening

Ministerie van Buitenlandse Zaken

- = Naast een meerjarenplan leveren we jaarlijks een jaarplan inclusief begroting aan, met aanvullend een beschrijving van de jaarlijkse geplande activiteiten in een drietal thematische activiteitenplannen.
- = Volgens, in overeenstemming met de beschikking, rapporteren we aan het ministerie in IATI.
- = Aanvullend sturen we gedetailleerde rapportages met uitgevoerde activiteiten en financiële resultaten.

Procescoördinatie maatschappelijk middenveld voor het internationaal emancipatiebeleid (OCW/CSW)

- = In overeenstemming met de offerte met het ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur leverden we in november 2019 een 2-pager aan bij OCW. Deze is al goedgekeurd.
- = De activiteiten van WO=MEN in dit project zijn voor 2019 volgens planning uitgevoerd.

Count Me In!

- = Over CMI rapporteren we in IATI. Daarnaast leveren we een door de Accountant gecontroleerde financiële verantwoording aan.
- = Niet bestede gelden worden doorgeschoven naar 2020.

Alliantie Samen werkt het!

- = De rapportage van de ASWH aan WOMEN Inc. als penvoeder van deze alliantie valt samen met dit jaarverslag en jaarrekening.
- = Aanvullend leveren we een gedetailleerde financiële rapportage.
- = Niet bestede gelden worden doorgeschoven naar 2020.

HIVOS

- = De rapportage aan HIVOS valt samen met dit jaarverslag en jaarrekening.
- = Aanvullend leveren we een gedetailleerde financiële rapportage.

6

Hoe ziet de
continuïteit
eruit van

WO=MEN?

In de begroting voor 2019 was een resultaat van € 9.014 opgenomen. Dit is in lijn met het werkelijke resultaat over 2019 van € 9.464. Dit is het resultaat van een adequate projectenadministratie en beheersing van uren en kosten. De afwijkingen van de baten en lasten ten opzichte van de begroting zijn als volgt:

	Begroting ⁶ 2019	Begroting 2019 incl. bijdragen 2018	Realisatie 2019	Toelichting
Ledenbijdragen	102.500	102.500	131.775	Hogere ledenbijdragen dan begroot door nieuwe leden.
Donoren	467.484	531.684	519.067	Realisatie lager dan begroot doordat bijdragen zijn doorgeschoven naar 2020.
Programma's	241.600	279.563	236.053	Realisatie lager dan begroot doordat bijdragen zijn doorgeschoven naar 2020.
Overige inkomsten	10.000	10.000	29.565	Hogere inkomsten hebben met name betrekking op het geven van workshops, trainingen, review-werkzaamheden, donaties.
BATEN	821.584	923.747	916.460	
Personeelskosten	545.000	567.054	563.594	Personeelskosten zijn in lijn met de begroting
Organisatiekosten incl. overige personeelskosten	140.000	180.000	183.084	De organisatiekosten zijn hoger dan begroot door met name hogere overige personeelskosten: hogere kosten woon-werkverkeer en kosten inhuur tijdelijke ondersteuning.
Projectkosten	126.570	166.679	160.318	Bestede projectkosten zijn in lijn met de begroting.
Overige lasten	1.000	1.000	-	
UITGAVEN	812.570	914.733	906.996	
RESULTAAT	9.014	9.014	9.464	

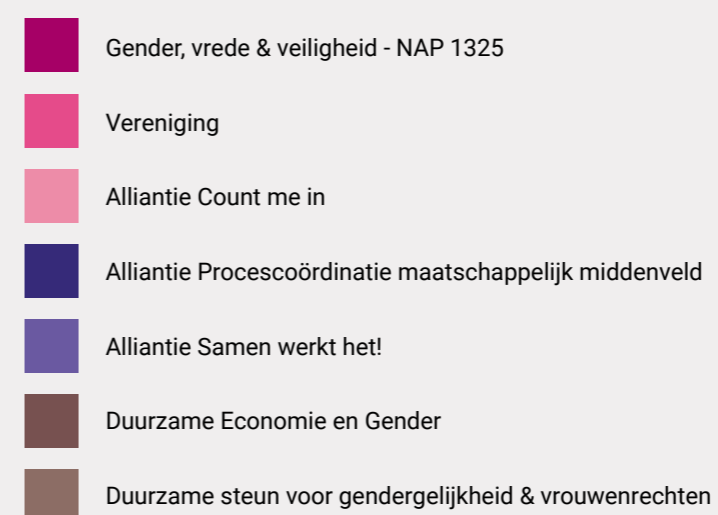
⁶ Dit betreft de door ALV goedgekeurde begroting, exclusief doorgeschoven bijdragen uit 2018.

Het positieve resultaat over 2019 van € 9.464 wordt ingezet om het negatieve Eigen Vermogen te verkleinen. Door verliezen voor 2016 is het Eigen Vermogen ultimo 2019 nog negatief. Gelukkig is het voortbestaan van de vereniging gewaarborgd door toegezegde subsidies en projectgelden voor de komende jaren. Om een gezond Eigen Vermogen te realiseren, zetten we de komende jaren in op een positief resultaat en het vormen van een continuïteitsreserve.

Om ervoor te zorgen dat WO=MEN niet afhankelijk wordt van twee grote donoren, wordt doorlopend ingezet op het werven van nieuwe individuele en institutionele leden en nieuwe fondsen. Hiervoor is in 2017 een fondsenwervingsplan opgesteld en heeft WO=MEN zowel in 2018 als in 2019 een aanvraag bij de Postcode Loterij ingediend. De aanvraag is beide keren niet gehonoreerd. We blijven ons inzetten om een bredere basis voor onze financiering te realiseren.

In het accountantsverslag 2018 geeft de Accountant aan dat alle aanbevelingen uit het accountantsverslag 2017 zijn opgevolgd. De Accountant wijst op het belang van voldoende zichtbare interne controle bij betalingen door de controller. De controller is bevoegd om betalingen tot € 1.000 te verrichten. Het verbeteren van de administratieve organisatie, interne controles en kwaliteit van interne en externe rapportages is een voortdurend proces binnen WO=MEN.

Inkomsten per programma

7 Financiële jaarrekening

Balans per 31 december 2019 (na resultaat bestemming)

(in euro's)

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Vaste activa		
Materiële vaste activa	5.387	5.096
Vlottende activa		
Debiteuren	10.000	2.381
Overige vorderingen en overlopende activa	43.234	3.287
	54.234	5.668
Liquide middelen	372.439	291.997
	431.060	302.761

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen		
Overige reserves	-5.765	-15.228
	-5.765	-15.228
Kortlopende schulden		
Leveranciers	36.670	7.525
Belasting en sociale lasten premies	36.351	32.682
Overige schulden en overlopende passiva	361.804	277.782
	436.825	317.989
	431.060	302.761

Rekening van baten en lasten over het jaar 2019

(in euro's)

BATEN	begroting ⁷	resultaat	resultaat
	2019	2019	2018
Subsidies	467.484	519.067	403.284
Programma's	241.600	236.053	203.700
Contributie leden	102.500	131.775	116.105
Overige baten	10.000	29.565	6.520
Totale baten	821.584	916.460	729.609
LASTEN			
Personeelskosten	545.000	563.594	471.660
Organisatiekosten	140.000	183.084	128.072
Projectkosten	126.570	160.318	101.635
Overige lasten	1.000	0	0
Totale lasten	812.570	906.996	701.367
Totaal exploitatieresultaat	9.014	9.464	28.242
Bestemming:			
Overige reserves	9.014	9.494	28.242
Resultaat na bestemming	0	0	0

⁷ Dit betreft de door ALV goedgekeurde begroting, exclusief doorgeschoven bijdragen uit 2018.

Algemeen

WO=MEN Dutch Gender Platform is een Vereniging, opgericht in 2006 en statutair gevestigd in 's-Gravenhage. De Vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 817222728.

De financiële verslaggeving is opgesteld volgens de bepaling van RJ 640. De opbrengsten en kosten worden, voor zover niet anders is vermeld, toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

= Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs onder aftrek van een 5-jarige lineaire afschrijving.

= Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De overige vorderingen bestaan uit nog te ontvangen subsidies/bijdragen en vooruitbetaalde kosten voor het komend boekjaar.

= Liquide middelen

De liquide middelen staan, zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vereniging.

= Pensioenregeling

De vereniging heeft voor haar werknemers een externe pensioenregeling getroffen, die gekwalificeerd wordt als een pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij de St Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De over het boekjaar verschuldigde premies worden als kosten verantwoord. Voor zover aan het pensioenfonds verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden deze als verplichting in de balans opgenomen. De dekkingsgraad van het pensioenfonds per 31 december 2019 bedraagt 99,2% (31 december 2018: 97,5 %, 31 december 2017: 101,1 %).

= Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

= Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin een overschot is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

= Continuïteitsparagraaf

In de begroting van 2019 was een positief resultaat geprognostiseerd van € 9.014. Dit is in lijn met het gerealiseerde resultaat van € 9.464. Het positieve resultaat zal worden ingezet om het negatieve eigen vermogen te verkleinen. Hierdoor komt het Eigen Vermogen van de vereniging per 31 december 2019 op € -5.764. Het voortbestaan van de vereniging is afhankelijk van de bereidwilligheid van donoren om subsidies te verstrekken en het realiseren van maatregelen ter verbetering van het resultaat over komende jaren. Op basis van de jaarrekening 2019, de verwachte toekomstige positieve resultaten en de veronderstelling dat donoren en leden bereid zijn de vereniging financieel te blijven steunen, zijn grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd op continuïteit van de vereniging.

VASTE ACTIVA

Overige vaste bedrijfsmiddelen	2019
<hr/>	
Stand per 1 januari 2019	
<hr/>	
Aanschafwaarde	29.453
<hr/>	
Cumulatieve afschrijving	-24.357
<hr/>	
Boekwaarde per 1 januari 2019	5.096
Investeringen gedurende 2019	2.905
<hr/>	
Afschrijving 2019	-2.614
<hr/>	
Saldo mutaties	291
Stand per 31 december 2019	
<hr/>	
Aanschafwaarde	33.971
<hr/>	
Cumulatieve afschrijving	-28.584
<hr/>	
Boekwaarde per 31 december 2019	5.387
Afschrijvingspercentage	20%

VLOTTENDE ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Handelsdebiteuren		
Handels debiteuren	10.000	2.381
	10.000	2.381
Overige vorderingen en overlopende activa		
Vooruit ontvangen facturen	40.234	3.287
Nog te factureren	3.000	0
	43.234	3.287
Liquide middelen		
Kas	194	194
Triodos	372.245	291.803
	372.439	291.997

VLOTTENDE PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen		
Overige reserves		
Saldi per 1 januari	-15.228	-43.470
Resultaat bestemming	9.464	28.242
Saldo per 31 december	-5.764	-15.228
Kortlopende schulden		
Leveranciers	38.670	7.525
Belastingen en sociale lasten		
Loonbelasting en sociale premies	36.351	32.682
Overige schulden en overlopende passiva		
Nog af te dragen pensioenpremies	524	0
Reservering vakantiedagen	11.524	7.911
Reservering loopbaanbudget	5.888	7.829
Nog te betalen accountantskosten	15.367	15.368
Nog te ontvangen facturen	17.200	24.773
Vooruit ontvangen subsidie Min. van Buitenlandse zaken	11.955	57.000
Vooruit ontvangen subsidie Min. van OCW/CSW	136.918	127.001
Vooruit ontvangen subsidie Alliantie Samen werkt het!	39.284	37.900
Vooruit ontvangen subsidie Count Me In!	103.146	0
Vooruit ontvangen ledenbijdragen	20.000	0
	361.804	277.782

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Huurovereenkomst

Het huurcontract voor de Korte Poten 9b is aangegaan tot en met 15 oktober 2022. Per 1 maart 2018 huurt WO=MEN de totale verdieping en per 31 december 2019 bedraagt de huur € 2.010,10 per maand. Tevens is er een huurovereenkomst voor het in gebruik zijnde kopieerapparaat. Dit contract is verlengd met ingang van 16 september 2019 voor een periode van 60 maanden (€ 200,070 excl. BTW per maand).

Liquide middelen

Ter zake van de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt ter grootte van € 6.754. Dit bedrag staat niet ter vrije beschikking van de Vereniging.

BATEN	begroting	resultaat	resultaat
(in euro's)	2019	2019	2018
Subsidies			
Min. van Buitenlandse Zaken (2018-2021)	400.000	445.046	343.000
Min. van OCW / CSW (2018-2021)	67.484	74.021	60.284
	467.484	519.067	403.284
Programma's			
Count Me In! (2016-2020)	100.000	91.854	100.000
Alliantie Samen werkt het! (2018-2022)	101.600	104.199	63.700
Gender & Duurzame Economie (2018-2019) ⁸	40.000	40.000	40.000
	241.600	236.053	203.700

⁸ De projectsubsidie ad. €40.000 van HIVOS is inclusief de contributie.

Contributie leden	begroting	resultaat	resultaat
Institutionele leden	2019	2019	2018
Amref Flying Doctors	10.000	10.000	10.000
CARE	10.000	10.000	10.000
Cordaid	20.000	20.000	20.000
ICCO	10.000	10.000	10.000
Oxfam Novib	10.000	10.000	10.000
Pax	10.000	10.000	10.000
Plan Nederland	10.000	10.000	10.000
Rutgers WPF	10.000	10.000	10.000
Rainforest Alliance	0	10.000	0
Overige institutionele leden	7.000	26.621	20.642
Individuele leden	5.500	5.154	5.463
	102.500	131.775	116.105
Overige baten			
Dienstverlening (trainingen en workshops)	10.000	29.565	6.520

Lasten	begroting	resultaat	resultaat
Personeelskosten	2019	2019	2018
Lonen en salarissen	545.000	451.229	373.487
Sociale lasten		77.932	64.890
Pensioenpremie		34.433	33.283
	545.000	563.594	471.660

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende 2019 waren er gemiddeld 8,1 fte werkzaam bij de vereniging (2018: 6,8 fte). Per 31 december 2019 heeft WO=MEN 11 medewerkers (8,9 fte) in dienst.

Vermelding bezoldiging bestuurder in het kader van RJ 640 paragraaf 413.

Algemeen directeur is Edith van der Spruit. Mevrouw van der Spruit was in dienst van 1 januari tot en met 31 december 2019 (0,56 fte).

	2019	2018
Loon incl. vakantiegeld en pensioenlasten	€ 54.018	€ 71.869

Organisatiekosten	begroting		resultaat	
	2019	2019	2019	2018
Overige personeelskosten	22.000	78.734	33.225	
Afschrijvingskosten inventaris	3.000	2.614	2.432	
Huisvestingskosten	32.000	28.147	31.620	
Bestuurskosten	8.000	6.904	9.018	
Accountantskosten	15.000	12.618	11.798	
Administratie	3.000	1.888	1.445	
Advieskosten	3.000	3.630	2.269	
Communicatie	5.000	3.330	4.288	
Inhuur derden/vrijwilligers	3.000	920	1.339	
Verzekering	5.000	1.620	1.334	
Kantoorkosten	4.000	4.895	4.067	
ICT	20.000	24.570	19.688	
Overige bedrijfskosten	2.000	1.258	1.934	
Onvoorziene kosten	15.000	11.956	3.615	
	140.000	183.084	128.072	

Bezoldiging bestuur

Onder bestuurskosten is een bezoldiging voor de Raad van Toezicht opgenomen van € 5.700. De leden van de RvT ontvangen € 250,00 per vergadering, de voorzitter ontvangt € 325,00.

Projectkosten	begroting		resultaat	
	2019	2019	2019	2018
Zaalhuur en catering	8.000	6.014	6.921	
Reis- en verblijfkosten	15.000	17.908	17.829	
Inhuur derden	7.000	23.327	19.686	
Representatie	2.000	424	567	
Digitale mailingkosten	2.000	1.645	2.105	
Drukwerk & promotiemateriaal	2.000	3.977	1.874	
Accountantskosten	3.570	3.025	3.570	
Website/media	12.000	31.412	6.092	
Events	50.000	49.567	13.784	
Communicatie-uitingen	25.000	18.946	24.892	
Overige projectkosten	0	4.073	4.315	
	126.570	160.318	101.635	

Baten en lasten per project in 2019

De inkomsten en kosten per project/programma zijn in 2019 als volgt:

(In euro's)	Ministerie van Buitenlandse Zaken (2018-2021)	Ministerie van OCW (2018-2021)	Count Me In! – Mama Cash (2016-2020)	Alliantie Samen Werkt Het! – Women Inc. (2018-2022)	Duurzame Economische ontwikkeling – HIVOS (2018-2019)
Bijdrage 2018	57.000	7.200		37.963	
Bijdragen 2019	400.000	73.984	100.000	105.520	40.000
Gewijzigde verdeling		- 6.500			
Totale bijdrage	457.000	73.737	100.000	143.483	40.000
Doorschrijven naar 2020/vooruit ontvangen op balans	-11.955	284	-8.146	-39.284	0
Bijdragen 2019 W&V-rekening	445.045	74.021	91.854	104.199	40.000
Personeelskosten incl. opslag algemene organisatiekosten	363.417	63.085	88.787	91.098	28.403
Projectkosten	81.629	10.936	3.067	13.101	1.837
Contributie					10.000
Totale lasten	445.045	74.021	91.854	104.199	40.240

Niet bestede subsidies/bijdragen worden doorgeschoven naar 2020 en in overleg met de donor besteed.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

(In euro's)	Impact 1 Lobby	Impact 2 GDE	Impact 3 GVV-NAP	Totaal
Outcome				
1. Inter- en nationale standaarden	31.357	30.562	47.755	172.388
2. Individuen en groepen		17.667		17.667
3. Maatschappelijk middenveld	25.222	15.500	96.835	137.557
4. Politieke & private instituties	22.798	21.984	35.901	80.683
5. SDG5 coördinatie	17.837			17.838
	97.214	85.712	180.491	363.417
Projectkosten	32.546	23.558	25.525	81.629
Totale kosten	129.759	109.270	206.016	445.045

Ministerie van OCW-CSW

(In euro's)	Uren	Tarief	Kosten
1. Organiseren events MM thema breed	72	75,74	5.453
2. Organiseren events MM CSW	17	75,74	1.288
3. Formulieren aanbevelingen CSW	20	75,74	1.515
4. Coördinatie en lobby voorafgaand en tijdens CSW	271	75,74	20.526
5. Dagelijkse lobby NY	38	75,74	2.878
6. Afstemming internationale CSO	56	75,74	4.241
8. PR en social media	128	75,74	9.695
9. Begeleiding VN Vrouwenvertegenwoordiger	14	75,74	1.060
13. Debriefing CSW	55	75,74	4.166
14. Rapportage	24,9	75,74	1.886
15. Activiteiten in kader van Beijing +25	137	75,24	10.377
	832,9		63.085
Projectkosten			10.936
Totale kosten			74.021

Count Me In!

(In euro's)	Uren	Tarief	Kosten
800 Coördinatie	177	75,74	13.406
880 Lobby on direct access to fundmech. for WRO	624,75	75,74	47.319
890 Strengthening & impl. gender & women's rights - OESO	140,75	75,74	10.661
900 Impact Dutch investment policy on marginalised women	229,75	75,74	17.401
	1172,25		88.787
Projectkosten			3.067
Totale kosten			91.854

Alliantie Samen werkt het!

(In euro's)	Uren	Tarief	Kosten
1. Maats. niveau: Global Citizen Festival	258,5	75,74	19.479
2. Maats. niveau: pleitbezorging/agendering	247,5	74,74	18.746
3. Inst. niveau: organisatie side event CSW	136,25	75,74	10.320
4. Inst. niveau: organisatie GBV event 2018	11	75,74	833
5. Inst. niveau: pleitbezorging & platform / netwerk functie	549,5	75,74	41.620
	1202,75		91.098
Projectkosten			13.101
Totale kosten			104.199

HIVOS

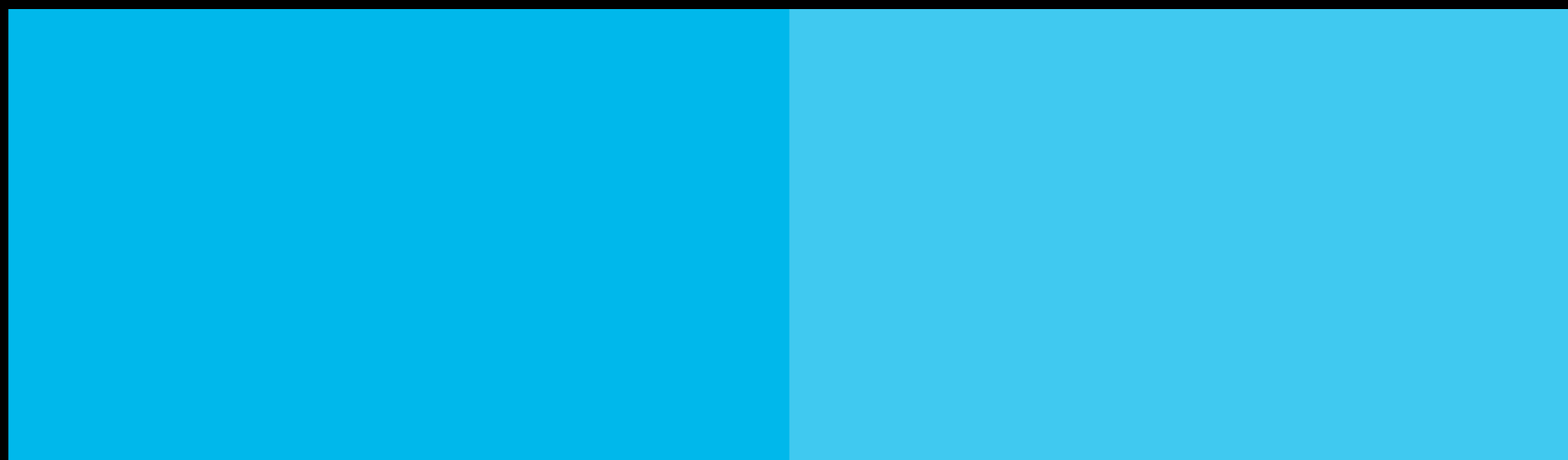
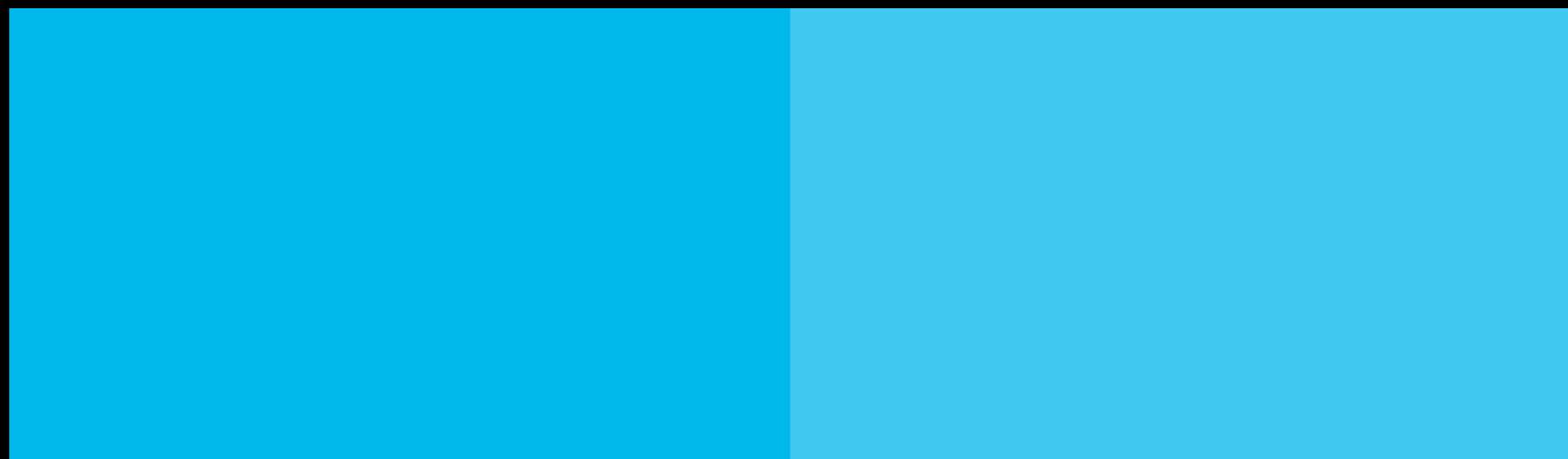
(In euro's)	Uren	Tarief	Kosten
GDE werkgroep, lobby werkgroep en kennissessies	275	75,74	20.829
Lobby algemeen	100	75,74	7.574
Bijdrage papers			1.837
Lidmaatschap			10.000
Totale kosten			40.240

Voor de toerekening van kosten aan projecten hanteren we de volgende uitgangspunten:

- = Personeelskosten: betaalde salariskosten, sociale lasten en pensioenpremies.
- = Algemene organisatiekosten, incl. inhuur tijdelijke ondersteuning: overige personeelskosten en algemene organisatie kosten.
- = Gerealiseerde uren worden in rekening gebracht op basis van een nacalculatorisch tarief.
- = Het uurtarief voor personeelskosten incl. opslag algemene organisatiekosten bedraagt € 75,74 in 2019.
- = Het uurtarief over 2019 ad. € 75,74 is lager dan in 2018 (€ 80) door een hogere productiviteit en relatief lagere personeelskosten en organisatiekosten.
- = De opslag voor overige personeelskosten bedraagt 10,5% en voor organisatiekosten 14%.
- = Projectkosten: directe kosten die gemaakt zijn ten behoeve van het programma.
- = Niet bestede uren en kosten worden in overleg met de donor doorgeschoven naar 2020.

8 Overige gegevens

Vooruitlopend op een besluit van de Algemene Leden Vergadering is het positieve resultaat over 2019 ad € 9.464 aan de overige reserves toegevoegd. Het resultaat is reeds verwerkt in de financiële verantwoording voor 2019.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van WO=MEN Dutch Gender Platform

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van WO=MEN Dutch Gender Platform te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van WO=MEN Dutch Gender Platform per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

- = de balans per 31 december 2019;
- = de winst- en verliesrekening over 2019; en
- = de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van WO=MEN Dutch Gender Platform zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- = Directieverslag;
- = Jaarverslag Raad van Toezicht;
- = en een inhoudelijk verslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening **Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een

controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- = het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- = het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor

de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;

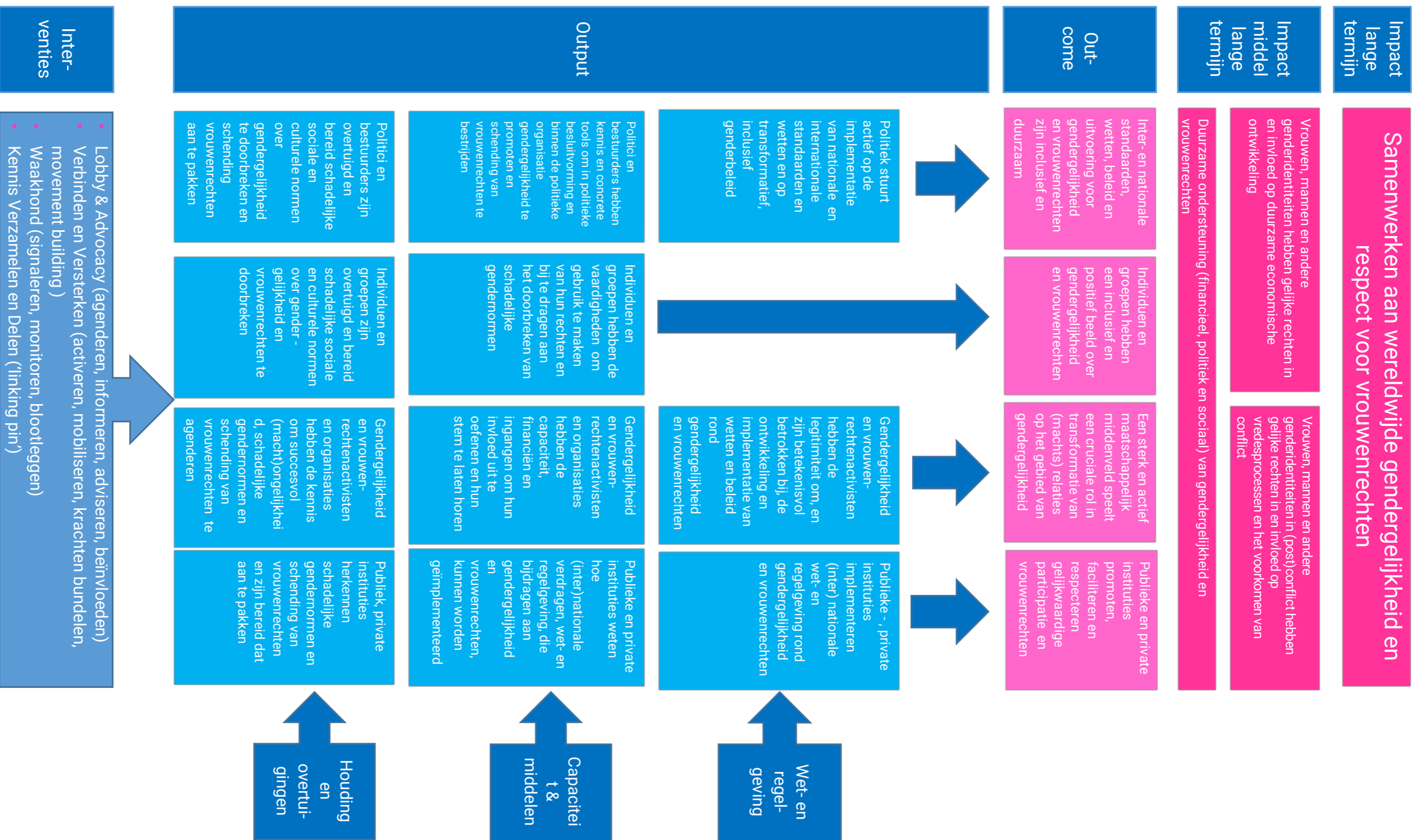
- = het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- = het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- = het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- = het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwerkerk aan den IJssel, 10 maart 2020

Vigilate Accountants B.V.

Ruud Kuiper RA

Per 31 december 2019 heeft WO=MEN 128 individuele leden en de volgende institutionele leden:

ActionAid
Action for Resilience and Empowerment (ARE)
Amref Flying Doctors
Both Ends
Briljante Ondernemster
CARE
CENDDOW (Centre for Diasporas Development Work)
Center for Civil Society and Democracy (CCSDE)
CHOICE for youth & sexuality
CNV Internationaal
Cordaid
Defence for Children
Defensie Vrouwen Netwerk
Fairspace (Hollaback! Nederland)
Free Press Unlimited
Global Network of Women's Shelters
HIVOS
ICCO
IMPACT - Center against human trafficking and sexual violence
in conflict
IUCN Nederlands Comite
IWPR The Netherlands
Karama
Koerdische Vrouwen Stichting Helin

Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT)
Light for the World
MamaCash
Mensen met een missie
Mercy Corps Nederland
Mukomeze
MUCOP
MWPN (Multicultural Women's Peacemakers Network)
Oxfam Novib
Palestine Link
Partos
PAX
PBI Nederland
Plan Nederland
Prisma
Rainforest Alliance
Rutgers
Schone Kleren Campagne
Storybureau WYS
Support Trust for African Development (STAD)
Tear
Tosangana
Umoja ni Nguvu
Unie van Soroptimistclubs

Victory for Equality
Vrouwenorganisatie Nederland Darfur (VOND)
Wadi
WIDE+
White Ribbon NL
Women Engage for a Common Future (WECF)
Women Initiatives Network (WIN)
Women's International League for Peace and Freedom Dutch
Section (WILPF NL)
Woven on Waves
Women Win
YWCA Nederland

